

Jó Pajtás

2017. IX. 28.

71. évf., 25. szám

Fotó: Konez Erzsébet

**Miért sportoljak? –
Elmondják az óbecszei Zdravko Gložanski iskola
harmadikos és ötödikes sportoló tanulói**

**HIHETETLEN,
DE IGAZI!
Újra tiszta
a Jegricska vize**

**OLVASÁSI TÁBOR
HETEDSZER
Gion Nándor
emlékére**

**TUD-TECH
Mi is
a 3D
valójában?**

**EGY KIS
KÉMIA
Szereted
a csokoládét?**

Tavaly is azt ígértük: lesz folytatás, november első hétvégéjén megejtjük sorrendben 7. versmondó versenyünket, melyet Szűcs Imréről, néhai munkatársunkról neveztünk el, és szülőfalujában, a bánáti Udvarnokon (Banatski dvor) tartunk meg.

Törhetitek tehát máris a fejeteket, mit választanak a vajdasági magyar irodalomból, hisz ez a verseny jó alkalom arra, hogy vidékünk szülötteinek alkotásai se merüljenek feledésbe. Reméljük, hogy a 7. Szűcs Imre Gyermekvers- és Prózamondó Verseny – a korábbi négyhez hasonlóan – megszólítja Vajdaság minden területéről a diákokat, és a vajdasági magyar irodalom egyfajta ünnepévé válik.

A vetélkedőt november 4-én, szombaton Udvarnokon, Szűcs Imre szülőfalujában tartjuk meg. A megmérettetésre A VAJDASÁGI MAGYAR KÖLTÉSZET és PRÓZA EGÉSZÉBŐL lehet művet választani, vagyis teljesen szabad a választás.

Hol van Udvarnok?

Nagyon kevés magyar ember él már Udvarnokon, Törzsudvarnokon, talán ezert nem tudják sokan, hol is van. A térképen Banatski Dvor néven találjátok, és Begaszentgyörgy községhez tartozik. Nincs távol, de közel sem. Épp ezért már az odautazás is felér egy élménnyel.

Akik eddig is rendszeresen jártak rendezvényeinkre, jól tudják, hogy eddig a vajdasági magyar költészetre korlátoztuk a választás lehetőségét, hiszen gyermekversmondó versenyként hirdettük meg a rendezvényt még induláskor. Kiadtuk az Ezüsttulipán című kötetet is, mely kitűnő válogatást nyújt a vajdasági poétika kínálatából, és az anyaga továbbra is felhasználható. A tanárok, diákok kérésére tavaly már volt nem voltunk kizárólagosak, lehetővé tettük, hogy ne csak a kötetben szereplő versek közül választhassanak, hanem a vajdasági magyar nyelvű költészet egészéből (A kötet sajnos már nem kapható, de emlékeztetünk arra, hogy *Bordás Győző* válogatta a vajdasági magyar gyermekirodalomból épp a vers- és prózamondóknak, egy olyan kincsesbányát adva a kezünkbe, amelyből, reméljük, sokáig válogatni tudnak a pedagógusok és a tanulók). Most egy újabb lépésre szántuk el magunkat, egy még nagyobb lépésre, ugyancsak a tanárok,

Felhívás a Bátaszéki Matematikaversenyre

Az Újvidéki Módszertani Központ a 2017/2018-as tanévben is megszervezi a Bátaszéki Nemzetközi Matematikaversenyt.

Kérjük azokat az iskolákat, amelyek szeretnének részt venni a matematikaversenyen, hogy részvételüket jelezzék az umk@eunet.rs e-mail címre. A nevezési díj 300 dinár, amelyet a következő számlaszámra kell befizetni a vajdasági döntő előtt: 340-11011034-81.

Jelentkezési határidő: 2017. október 15.

I. Forduló: iskolabajnokság – határidő a tesztek beküldésére 2017. november 30.

II. Forduló: vajdasági döntő (Petőfi Sándor Á.I., Újvidék) – 2018 februárja

FELHÍVÁS A RÉSZVÉTELRE 7. Szűcs Imre Gyermekvers- és Prózamondó Verseny

Találkozunk november 4-én Udvarnokon!

A 2016. évi versenyünk győztesei a szép, új udvarnoki iskola halljában

a fellépők, sőt a zsűritagok szorgalmazására. Ez pedig nem más, mint a próza beemelése az eddigi gyermekversmondó vetélkedőbe. Reméljük a versenyzők élnek majd a lehetőséggel!

A versenyben részt vehet minden vajdasági általános iskolás tanuló. Négy kategóriát hirdetünk:

1. korcsoport: 1-2. osztályosok
2. korcsoport: 3-4. osztályosok
3. korcsoport: 5-6. osztályosok
4. korcsoport: 7-8. osztályosok.

Kérjük a tanárokat, hogy idén is vállalják fel a versenyt!

A felkészülés megkezdődhet, és legkésőbb **október 20-áig** dönteni arról, kik képviselhetik iskolájukat az udvarnoki döntőn. A továbbjutók adatait (név, kor, osztály, iskola, település, felkészítő pedagógus, telefon, valamint a kiválasztott mű szerzője és címe) **október 30-áig** kell eljuttatni szerkesztőségünkbe.

A győztesek ezúttal is könyvjutalomban részesülnek.

A szervezés megkezdődött, mindennemű kérdéssel hozzánk fordulhatnak a 021/457-100-as telefonszámon, vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.rs e-mail címen.

A rendezvény támogatói az udvarnoki szerzőkön és a begaszentgyörgyi önkormányzaton kívül a Magyar Szó Kft., és az újvidéki Forum Könyvkiadó. A sor várhatólag bővülni fog.

Kányádi Sándor

Őszelő

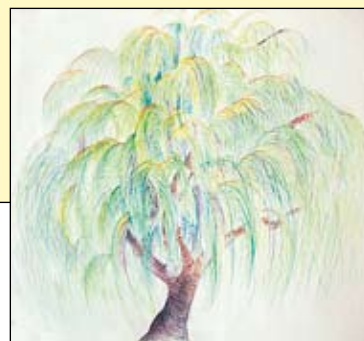
Fázik a Küiküllő,
lúdbőrös a háta,
már csak a nap jár el
fürödni a gátra.

Lenn a gát alatt csak
vadrcéék, vadludak.
Ők is búcsúzóban:
tiszteltekört úsznak.

Érdeklődnek aztán
föl az őszi égre,
belevesznek lassan
a kék messziségbe.

Reggelenként apró
kődfióka, s pára
kapaszkodik föl a
partmenti fűzfákra.

Ágaskodik a szél:
leveleket olvas.
Fönn a hegyek között
felbődül a szarvas.

„Közismert, hogy a sport örömforrás. A mozgás örömét valamennyi egészséges ember megtapasztalja, de emiatt játszanak a gyerekek is mozgásos játékokat, mert élvezik a testi ügyességet. Így mi, felnőttek is megérezzük a mozgás feszültségoldó hatásait is. Szánjunk egészségünkre naponta fél órát! Tapasztaljuk, érezzük meg, hogy a jó közérzet, az egészség elmaradhatatlan kelléke a rendszeres test-edzés, a sportolás.”

(Monspart Sarolta)

Az óbecsei Zdravko Gložanski iskolában ezúttal **Tóth Kása Attila** tornatanár fogad. Itt vannak a sportoló diákok is, akikkel arról beszélgetünk, miért is jó sportolni: a harmadikos **Veljković Olivér** és **Veljković Daniló**, valamint az ötödikesek, **Kovács Kitti**, **Ferenci Zsófi**, **Novák Albert**, **Pénzes Barnabás**, **Szell Adrián** és **Fejes József**.

Olvastam, hogy a mozgás elősegíti a jobb közérzetet, az erősebb, aktív izomzatot, a szív jó teljesítőképességét, a tüdő, a légzés hatékonyságát, a tökéletesebb testtartást, a jobb megjelenést, az önbizalmot, az öntudat növekedését, a határozottságot, a dönteni tudást, a versenyképességet, a küzdeni tudást, a biztonság érzését... Meg a sportolók mind jó tanulók! Azt tudjátok, hogy a karate fegyver nélküli harcművészet? A karatét űző tanuló a végtagjait használja fegyverként. Ezek sorába tartozik Daniló és Olivér.

– Megtetszett ez a sport – mondja Olivér –, mert láttam a tévében, hogyan karatéznek a nagyok, s azért jelentkeztem. Hetente kétszer járunk edzésre, hétfőn és pénteken. Firányi Milica az edzőnk, s megszerettem, mert játékosan tanítja a karategyakorlatokat. Az órákon rend és fegyelem van. Minden vágyam, hogy megszerezsem majd a fekete övet...

– Szeretek én is karatéra járni – folytatja Daniló –, mert sokat tornázunk, bemelegítő gyakorlatokat végzünk, majd a karate gyakorlatokat is megtanuljuk. Barátkozunk is, s örülök az első, a sárga övnek. Komolyan veszem ezt a sportot, mert nekem is az a vágyam, hogy egykor majd fekete öves legyek. Példaképem a már negyedikes

Karatemutatvány

CÍMOLDALI KÉPÜNKHÖZ Miért sportoljak?

Elmondják az óbecsei Zdravko Gložanski iskola harmadikos és ötödikes sportoló tanulói

gimnazista, barna öves Tica Darko, aki velünk jár edzésre.

Kitti eddig röplabdázott, de a tornaórán sokat kézilabdáztak, s megtetszett ez a sport.

– A sportközpontban a kézilabda klubban játszom – mondja –, s nagyon szeretem ezt a sportot. Különösen jó versenyezni. Más városokba megyünk majd. Nagyon jó győzni. Üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, ha tehetik, sportoljanak, hogy egészségesek legyenek.

Zsófi három évig táncolt. Az is jó kikapcsolódás, jó testedzés.

– Mostanában az úszás érdekel, ugyanis sok időt elvesz a zongorázás, így maradt csak az úszás. Úszóiskolába is jártam, Hasznosi Tóth

kezdetben fárasztó volt, de ma már megszoktam. A gyors- és a mellúszás a kedvencem, 50 és 100 méteres távokat szoktam úszni. Egy versenyen volt, hogy két érmet is kaptam. Meg a tiszai úszómaratonon is részt vettem a nyáron. Járnék versenyezni is. Romániában egyszer első lettem, erre szívesen emlékszem vissza. Különben már 16 éremem van. Jó együtt lenni a barátaimmal, együtt úszni. Az én példaképem az óbecsei Szilágyi Csaba olimpikon. Tavaly ott volt Rióban, idén pedig Budapesten, a vizes világbajnokságon. Én is szeretnék kijutni egyszer az olimpiára. Jó ismerősök vagyunk, sok jó tanáccsal lát el. A Jó Pajtás olvasóinak üzenem, sokat ússzanak, élvezzék ezt a sportot.

A sportoló lányok és fiúk

Csongor oktató tanított meg erre a sportra. Fontos, hogy helyesen megtanuljunk úszni. Egész nyáron jártam a sportközpontba az olimpiai méretű medencére, mert annyira megszerettem.

Óbecsén nagy múltja van a vízilabdázásnak. Albert is ezt a sportot űzi.

– Nagyon jól kell úszni annak, hogy valaki vízilabdázó legyen, úgyhogy én is két évig úsztam. Egy hete vízilabdázom, az edzőm Terzić Boris, akitől máris dicséretet kaptam. Nagyon jó együtt vízilabdázni a barátokkal, ott van Karcsi, Bence... Jó a társaság. Megyünk majd versenyezni. Kemény sport. Játékos vagyok. Elöl játszom, célom, hogy minél több gólt dobjak... Szeretnék én is olyan jó vízilabdázó lenni, mint Varga Dénes, aki idén ott volt a budapesti vizes világbajnokságon. Ő a példaképem.

Barnabás is már két éve úszik versenyszerűen.

– Amikor egyszer a tengeren voltunk nyaralni, sokat úsztam, s mikor apukám látta, milyen jól úszok, ő ajánlotta, hogy járjak a sportközpontba erre a sportra. Ennek már két éve. Azóta rendszeresen járok edzésre. A naponta két óra edzés

A gyaloglás éppen olyan egészséges, mint az úszás vagy a kézilabdázás, vagy más sport.

– Én nem járok sportolni – mondja Joci –, elég sok időt elvesz az iskolába menés, ugyanis nagyon messze lakom, s mindennap gyalog járok. Kezdetben kifáradtam, de ma már olyan jó kondícióm van, hogy ki sem fáradok.

Adrien már négy éve tagja az óbecsei OFK Becej focicsapatnak.

– A városi stadionra járok edzésre, néha vagyunk vagy ötvenen. Hetente kétszer járok edzésre, mely úgy néz ki, hogy négy kör bemelegítés, majd ezután jön a focizás. Versenyekre is szoktunk menni. Voltunk már Boszniában, Szarajevóban, ahol harmadikok lettünk, aztán Újvidéken, Zentán... A nyáron meg Tóthfaluban voltunk táborban, ahol sokat tanultunk. Azért is szeretek focizni, mert jó együtt játszani a barátokkal – fejezi be beszélgetésünket Adrián.

Nagyon jó, hogy ezek a diákok olyan sportot választottak, amelyre ők vágytak, mert örömeiket lelik benne.

Koncz Erzsébet

Gion Nándor emlékezete

Csoportkép az aracsi Pusztatemplomnál

Július utolsó hetében szerveztük meg a VII. Gion Nándor Olvasási Táborát Újvidéken, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének fiúkollégiumában. A tábor résztvevői olyan gyerekek voltak, akik részt vettek a 2016/17-es tanév olvasási versenyén, sőt helyezést is elértek. A táborban 6 ötödik és hatodik osztályos, valamint 11 hetedik-nyolcadik osztályos korosztályú diák vett részt.

Az egy hét alatt általában két csoportban folyt a munka. Minden nap több irodalmi,

nyelvtani és egyéb foglalkozáson is részt vettek a diákok, de sor került filmvetítésre, sétára, ismerkedési játékokra és kirándulásra is. Az idei kirándulás úti célja Törökbecse, Aracs és a Sós-kopó volt, ami mindannyiunk számára feledhetetlen élményt jelentett, annál is inkább, mert sokan még nem ismerték Bánát szóban forgó nevezetességeit.

Utolsó nap a résztvevők feladatlapokat töltöttek ki a heti foglalkozásokon szerzett ismeretek megerősítése végett. Táborzáráskor a foglalkozásokat vezető felnőttek megpróbálták kiértékelni az egész heti teljesítményeket. A feladatlapok kitöltésében a legmagasabb pontszámot az alábbi tanulók szerezték.

Kiscsoport: 1. hely: **Huszár Mónika** (Kispiac), 2. hely: **Mester Imre** (Óbecse), 3. hely: **Brasnyó Márk** (Óbecse)

Nagy csoport: 1. hely: **Kubik Dóra** (Topolya) és **Kovács Tünde** (Óbecse), 2. hely: **Kovács Tamás** (Óbecse), 3. hely: **Szerda Adrián** (Óbecse)

Az egész heti munkát illetően az alábbi diákok részesültek külön elismerésben a foglal-

kozásokon elért pontszámaik alapján: 1. **Fekete Léna** (Temerin), 2. **Kovács Tamás** (Bácsföldvár) és 3. **Huszár Mónika** (Kispiac).

Minden táborozó gazdag könyvjutalommal térhetett haza, amit az egyesület elnöke, **Nagy Margit** biztosított számukra. Az irodalmi tábor főszervezője **Viola Lujza** magyartanár volt. A táborban rajta kívül foglalkozásokat tartottak még: **Kollár Mária** magyartanár, **Brindza Ildikó** magyartanár, **Dulka Gyöngyi** magyartanár, **Nagy Nikoletta** és **Kraszulyák Orsolya** is. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete által szervezett olvasási verseny tovább folytatódik. A következő vajdasági döntő időpontja 2017. november vége lesz. A jelentkezéseket az alábbi címen várják: VMPE, 21000 Novi Sad, Ćirpanov u. 54., e-mail: nsvmpe@gmail.com, tel: 021/548-259, vagy Aladicsné Kollár Mária, 21235 Temerin, Bosnyák utca 86., e-mail: aladics@stcable.net, tel: 021/841-397.

Brindza Ildikó
Fotó: **Viola Lujza**

Mit kell elolvasni a versenyre?

Az elolvasandó könyvek jegyzéke megtalálható az egyesület honlapján, megjelenik június eleji számunkban is, és ha valaki így sem találná, íme, újra közzétesszük:

Az olvasandó művek listája az 5–6. osztályosok számára:

Bálint Ágnes: A szeleburdi család
Gion Nándor: A kárókatona még nem jöttek vissza

J. K. Rowling: Harry Potter és a Titkok Kamrája

Kiss Dénes: Kányadombi indiánok
Mirnics Zsuzsa: Óráskőz 12.

Rudyard Kipling: A dzsungel könyve

Az olvasandó művek listája a 7–8. osztályosok számára:

Karl May: Az Ezüst-tó kincse
Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember
Gion Nándor: Sortűz egy fekete bivalyért
Ignác Rózsa: Torockói gyász
Rejtő Jenő: Pizkos Fred, a kapitány
Beczassy Judit: Egyszer vagyok fiatal

Párban is dolgoztunk

A nyári táborokban is feltűnt, hogy nagy az érdeklődés a lovaglás és a lovak iránt. Többen elmondták, hogy év közben is szívesen töltik lovak közelében az időt. A sportban is egyre népszerűbb állat a ló.

Nemrég, szeptember harmadik hétvégéjén tartották meg Budapesten a 7. nemzeti vágát, mely egyéb céljai mellett a szinte feledésbe merült huszárság emlékét is feleleveníti. Bizonyára sokan megcsodáltak a televízióban a feltűnő, látványos ruházatú lovas katonákat, a huszárokat, csak éppen nem tudták, kik ők. Ehhez Mátyás király koráig kell visszamenni az időben, mivel ő rendelte el, hogy az alattvalói hús telkenként egy lovas katonát kötelesek adni az országnak, a hús pedig megadta a katonák elnevezését is, amelyet aztán a német, a lengyel és más katonaságok is átvettek. A nemzeti vágta nyáron megrendezett vajdasági döntőjén, a Topolya melletti Zobnaticán a versenyzőkön, vagyis a zsokékon kívül csikósokkal is találkoztunk. Az ő munkájuk kötődik igazán a lovakhoz. Vidékünkön sajnos nincs sok, de Magyarországon

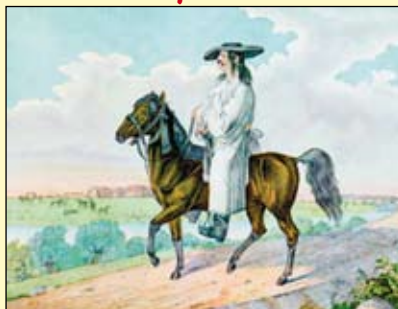
Csikósnak állt a betyár

Rózsa Sándor és szabadcsapata 1848 októberében hadba vonult. A csapat nem volt hozzászokva a katonai fegyelemhez, s nemsokára feloszlott. Tagjai közül némelyek honvédek álltak, némelyek hazamentek a tanyákra. Rózsa Sándor Szeged környékén csikósnak állt, és megnősült. A szabadságharc leverése után el akarták fogni. Bár sikerült elmenekülnie, megint bujdosni kényszerült. Elfogatása érdekében szokatlanul magas, 10 000 pengő vérdíjat tűztek ki a fejére. Sokáig ennek ellenére sem sikerült kézre keríteni, mígnem 1857-ben a komája, bizonyos Katona Pál szegedi tanyás gazda elárulta a pandúroknak. Tárgyalását 1859 februárjában tartották. A szabadságharcban történt részvétele óta nagy népszerűségnek örvendő betyárt nem merték kivégeztetni, az ítélet életfogytig tartó börtön lett.

Rózsa Sándor

Ismered a népdalt?

Csikós vagyok én a pusztán, nem gulyás,
A vállamat ostor veri, karikás,
Sárga sarkantyú pörög a csizmámon,
Úgy sétálok félegyházi határon...

Vágta a javából

meglehetősen szép számú ménes van, melyekre csikósok felügyelnek. Talán mondani sem kell, hogy a lovakat őrző, pásztoreletet folytató lovasokat hívjuk csikósoknak. A legfontosabb társuk a hátszó, melyet sok mindenre megtanítanak. Régen hasznos módszer volt a lófeketetés, így az éles szél és a támadók elől is megmenekülhetett a lovas. A saját maguk készítette, díszes karikás ostorral terelték a ménest. A csikósoknak nem volt más eszközük, amellyel megvédjék a méneseiket a rablóktól és a vadállatoktól, ezért megtanultak mesterien bánni az ostorral, ami nemcsak fegyver lett, hanem a játékaikban is szívesen használták.

Külön attrakciónak számít a pusztá ötos. Maga a produkció abból áll, hogy a csikóslegény a két hátszó ló hátán állva hajtja a magyaros stílusban befogott lovakat. Régi metszetek között

kutatva nemrég egy cirkuszi plakátra bukkantak, mely 1845-ből származott. A képen a magyaros kantározású, összefogott együttes két hátszó lóvan állva a magyar csikós összesen kilenc lovat hajtott. A csikósok ma egymás rekordjait döntik meg, már 16 lovat is hajtottak egyszerre. Igen jól betanított, rendkívül ügyes lovasokra van ezekhez a bemutatókhoz szükség.

N-a

A csikósok különbnek tartották magukat a többi pásztornál, mert lóháton dolgoztak, és úgy vélték, hogy munkájuk nehezebb a többiekénél

(Fotó: Nagy Magdolna)

Toldi útrakelt

Szeptember harmadik hétvégéjén Kishegyesen és Bácsfeketehegyen Stekinthette meg a közönség a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete tehetséggondozó műhelyében, a Szép Szó Táborban született produkciót, amit az Arany János-émlékév kapcsán készítettek.

Csantavéri, pirosi, csókai, kishegyesi, szenttamási és bácsfeketehegyi fiatalok közreműködésével, Kovács Frigyes Jászai Mari-díjas színművész rendezésében, Molnár Gábor Nóra koreográfiájával készült el a darab a Szép Szó Műhelyében Arany János születésének 200. évfordulója kapcsán. A pódiumművészet eszközeivel fiatalos és modern lendületet kapott Arany János 1846-ban született elbeszélő költeménye. Az előadás célja, hogy Kárpát-medence-szerte minél több fiatalnak bemutassák a klasszikus művet és azokat az értékeket, amelyeket Arany János mint költő és a Toldi mint mű hordoz.

A Toldin kívül még két előadás készült a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete szervezésében az Arany-émlékév kapcsán, amelyeket hamarosan láthat a közönség – írta nemrég a vajdasági sajtó.

Zenta is bekapcsolódott az egynapos diákkirándulások programjába

A mostani tanévtől kezdve a Magyar Nemzeti Tanács Zentát is bekapcsolta az egynapos diákkirándulások programjába. Az első csoportban a temerini Kókai Imre, illetve az újvidéki Petőfi Sándor Általános Iskola csaknem 80 tanulója volt, akik ellátogattak a Tiszaparti városba.

A városháza dísztermében fogadták a diákokat és kiosztották nekik az Útikalauz nevű kiadványt, amely a kirándulások célállomásainak nevezetességeit mutatja be. Az Útikalauz feladatokat is tartalmaz, valamint nyereményjátékra is invitálja a gyerekeket. A gyerekek meglátogatták a város nevezetességeit, csoportokra osztva mentek fel a kilátóba, majd ellátogattak a múzeumba, lesétáltak a Tisza-partra és megtekintették a zentai csata emlékművét is. A kirándulás a zentai emléktemplom megtekintésével zárult, ami lenyűgözte a tanulókat és tanítóikat.

A program folytatódik. Az első csoport után Zentára látogattak az újvidéki Telepről, Maradékról, Tiszakálmánfalváról, Szenttamásról, Gunarasról és Dreáról érkező diákok.

Az egyedi küllemű zentai Városháza

Ebben a tanévben is lesz iskolabusz-program

A magyar kormány, a Nemzetpolitikai Államtitkárságnak és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek köszönhetően működik Vajdaságban az iskolabusz-program. Kezdetben csak Szabadka város területén közlekedtek az iskolabuszok, majd pedig évről évre bővült a program, és a 2016/17-es tanévben már 11 község – Szabadka, Topolya, Zenta, Verbász, Kúla, Újvidék, Indija, Nagybecskerek, Nagyikinda, Törökbecse, Pancsova – területén csaknem 300 tanulózt szállítottak. Az iskolabuszprogram lényege, hogy azon önkormányzatok területén juttassák el a tanulókat otthonuktól az iskoláig és vissza, ahol már csak egy-két iskolában folyik magyar nyelvű oktatás.

A 2016/17-es tanévben Szabadka területén négy iskolabusz – a sándori, a bajmoki, a nagyradanováci és a hajdújárasi – 92 tanulózt szállított magyar tannyelvű oktatási intézményekbe. Topolya község területén, a Gunaras környéki falvakból 48 tanulózt vittek az iskolabuszok a gunarasi Dózsa György Általános Iskolába, ahol kizárólag magyar nyelven folyik a tanítás. Kúla községben Vepródról, Verbászról és Szivácról 20 tanulózt szállítottak, Beodráról Törökbecsére pedig 7 felsőst, mivel számukra ott van magyar nyelvű oktatás. Nagybecskereken a Nagybecskereki Diáksegélyező Egyesület segítségével tudták megvalósítani a tanulókat Sonja Marinković iskolába való eljuttatását. Nagyikindán 35 tanulózt szállított az iskolabusz a Fejős Klára iskolába. Zombor város területén Gradinaról 3 gyermeket vitt a zombori Testvériség-egység iskolába, Csonoplyáról pedig a nemesmiliticsi Testvériség-egység iskolába szintén 3 tanulózt utaztattak. Újvidék területén az elmúlt tanévben Kiszácsról és Pirosról 6 tanuló, Maradékról Bésán keresztül 8 tanuló utaztatását biztosították, ők az újvidéki Petőfi Sándor iskolába járnak. A verbászi Boško Buha iskoláskor előtti intézménybe 12 óvodás utazott Ókéről és Kiskéről. A 2016/17-es tanévben ismét bővült az iskolabuszprogram, hiszen a szabadkai Kosztolányi Dezső Diáksegélyező Egyesületen keresztül támogatták a pancsovai tanuló eljuttatását a hertelendyfalvi iskolába.

L. M.

Próbatétel

Egyszer összegyűlt a tigris, a ló, a csiga és a zebra. Egész nap azon vitáztak, hogy ki is a legerősebb. Majd egy idő után kitalálták, hogy három próbatételt álljanak ki, amivel majd eldöntik ki is a legerősebb. Első próbatétel: egy asztalt kellett felemelniük, ezt sajnos csak a tigris és a ló tudta megcsinálni. A második próbatétel: két embert bírjanak el. Ezt is a tigris és a ló nyerte, de nagy nehezen a zebra is megcsinálta, csak a kis csiga nem tudta teljesíteni. Harmadik próbatétel: egy házat bírjanak el. A tigris azt mondta: "Pff! Ugyan már, ez is menni fog!" Végül senki nem tudta megcsinálni, csak a kis csiga. Egy idő után a bölcs oroszlán is megjelent. Kérdezte, hogy min is veszekedtek. A zebra elmondta az egészet, és csak annyit mondott az oroszlán, hogy: "Azért a csiga a legerősebb, mert kis termete ellenére egész nap a hátán viszi a házat".

Kopunovity Lili, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Becsöngettek

Csütörtökön a hetedik órán az egész osztály fáradt volt.

Csendben a helyünkön vártuk a tanárnőt. Ekkor támadt egy ötletem:

– Ki mer kimenni a folyosóra megnézni, hogy mikor jön a tanárnő?

Nagyi és Márió, az osztálytársaim vállalkoztak. Lassan lábujjhegyen kigyalogoltak. Persze, én is követtem őket. Nagyon izgultunk. Suttogva beszélünk egymáshoz. A tanárnőt a földszinten lévő tanári felől vártuk. Már a lépcsőknél voltunk, amikor meghallottuk a hangját.

– Szaladj, jön! – mondtam.

Mindhárman futottunk vissza a terembe. Leültünk a helyünkre, mint-ha mi sem történt volna. Megjött a tanárnő, és ezt mondta:

– Álljanak fel, akik kint voltak a folyosón!

Lassan lopva körbenéztem, majd felálltam, velem együtt a két társam is. Féltünk, mert tudtuk, hogy kapunk a fejünkre. Ez így is lett. A két cimborám ötöt-ötöt kaptak a kobakjukra. Próbáltam magyarázkodni, de mivel itt én voltam a szervező, tíz pálcást kaptam a fejemre. A tanárnő még büntetésképpen lerajzoltatta velem Németországot. Szerinte nem hasonlított rá, és ezért újból akarta velem rajzoltatni. De ekkor belépett a testvérem, hogy elkérje a biciklizár kulcsát, mert összezártuk kerékpárjainkat, és nálam maradt a kulcs. A tanárnő megkérdezte Emesétől, a testvéremtől, hogy milyen ország ez. Emese bizonytalanul visszakérdezett:

– Németország?!

Az egész osztályban kitört a nevetés, mert Emese ki tudta nézni, hogy miről van szó, a tanárnő pedig nem.

A tanárnő még kijelentette:

– Ez Budai-féle Németország!

Emese kiment, és a földrajzóra a megszokott módon folytatódott.

Otthon a tesómnak elmagyaráztam, hogy miért volt ez a kirobbanó nevetés.

Apukám mondta, hogy azt írjam befejezésnek, többet ilyen nem csinállok, de ez így is lesz.

Budai Zoltán, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz (illusztráció)
– Gábrity Tímea, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Megtréfáltam apukámat

Egy hétvégén elhatároztam, hogy megtréfálom apukámat, de ilyet soha többé nem fogok csinálni.

Szombat reggel volt, mindenki vidáman kelt fel. A délelőttöt a házi feladat megoldásával töltöttem. Ebéd után elhatároztam, hogy elbújok apukámtól. Bevonultam a szobámba, és az íróasztalom alá bújtam, még a gurulós széket is halkán behúztam. Csak az volt a baj, hogy anyukám hallotta a szék gurulását, tehát tudta, hogy hol vagyok. Öt percre rá hallottam apukámat:

– Bea, Bea! Hol vagy? – kiáltotta, én nem feleltem.

Már átkereste az egész lakást, a konyhát, az ebédlőt, az ágyak alá nézett, még a szobámban is volt, csak elment mellettem. Most már elég ideges volt, és azt hitte, hogy elszöktem. Akkor már anyukám csatlakozott a kereséshez. A végén teljesen unalmas volt csücsülni az asztalom alatt. Felkiáltottam:

– Keress meg!

Abban a percben apukám már rohant is a szobámba, és végre megtalált. Azt mondta, hogy soha többé ne bújjak el így tőle, mert nagyon megijedt. Persze, megígértem neki. Az egész család megölelte egymást.

Azóta nem bújok el senkitől, esetleg a barátaimtól. A szüleimet meg néha megtréfálom, de nem olyan módon. Ez volt a legjobb tréfa az életben.

Gábor Beáta, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Városok viccesen

Beton nélkül Topolya,

Nem lenne más, mint pocsolya.

Ki ne ismerné Londont?

Lehet képről is, én ezt mondom!

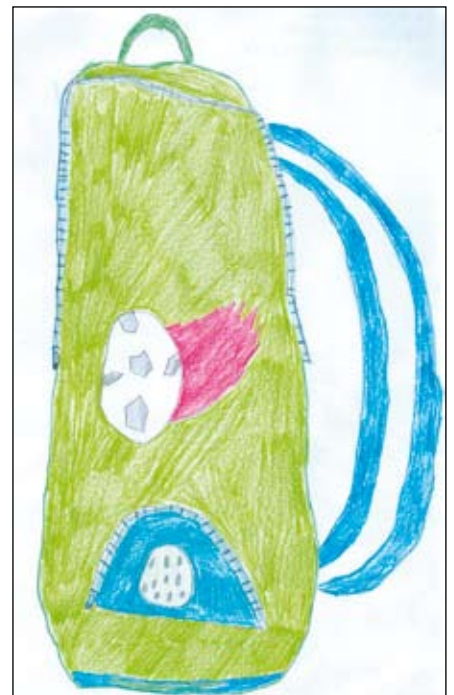
Nincs messze Szabadka,

de ráfizetne, aki Topolyáról szaladna.

New York nekem nagy kedvenc.

Ha elmehetnék oda, az volna ám az igazi hecc!

**Urbán István, 6. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

Az új hátizsákom
– Radu Dávid, 2. osztály, Vuk Karadžić iskola, Kanak/Konak

Kedves Pajtások!

Hálás vagyok a beszámolóitokért, melyek által bepillantunk a nyári időtöltésetekbe, képzeletek szárnyalásába, pályaválasztási kétélyeitekbe vagy éppen abba a hangulatba, ami a tanítás kezdetével, kissé ösziiesen hatalmába kerít benneteket. Külön hálaival tartozunk **Lengyel Andrea** tanárnőnek a csantavéri Hunyadi János iskolából, aki nyáron át is, majd a tanév beköszöntésével fokozott erővel továbbítja nekünk a sikeresebb munkákat, és **Grubanov Martinek Emília** tanítónőnek a szabadkai J. J. Zmaj iskolából, akinek a negyedikes tanítványai nemcsak Jó Pajtás-olvasóvá cseperedtek, hanem fogalmazásaikkal immár gazdagítják rovatunkat is.

Bízunk benne, hogy a korábbiakhoz hasonlóan ebben a tanévben is sok tartalmas fogalmazással leptek meg bennünket. Várjuk rajzaitokat is!

Nagy Magdolna

Az ősz

Az ősz kezdetét nálunk, faluhelyen nemcsak a falevelek hullása jelzi. Ilyenkor az emberek sietve próbálják betakarítani a szántóból a termést. Reggelente az utca a traktorok hangjától zajos, este pedig az elevátorok kerepelésétől. A reggelek ködösek, és már igen hidegek. Nálunk sajnos nincs szőlőszüret, de van disznótor, amit késő ősszel szoktak rendezni. Ekkor van a búcsú ideje is. Ősszel van a halottak és mindenszentek napja. Ekkor megemlékezünk az elhunyt szeretteinkről. Ezután jön a Halloween, ami a megijesztésről szól. Ekkor faragunk tököt, csinálunk tóklámpást. November 11-e, Márton napja, ilyenkor szokta levagdოსni anyja a libákat. A mi dolgunk apának segídeni a gyümölcsfák megmetszésében. Ilyenkor öcsivel mindig jókat játszunk a kertben. A leveleket szétrugdossuk és jókat hempergünk benne. A mamánál is kivesszük a részünket a munkából, mert mi szoktuk összeszedni a diót, ami igen nehéz munka, mert a mama kutyája széthordja a termést az udvarban.

Igaz, nem a kedvenc évszakom az ősz, de vannak benne érdekes dolgok.

Vékony Dominik, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

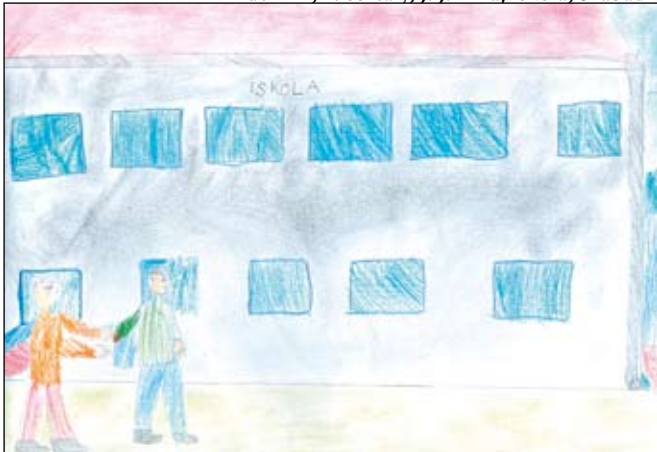
Horgászni voltunk

Tavaly nyáron a barátnőmmel mentem horgászni. Nagyon izgultam, mivel még soha nem volt ilyenben részem.

A legrosszabb az volt, amikor gilisztát kellett szedni. Meg mire végre ráteszed azt a nyálkás, mozgó csalit a horogra, épp akkor jön egy nagy hal és horoggal együtt elviszi a csalit. Volt még pár ilyen dolog, viszont végül kilenc halat fogtam. Büszke voltam magamra, mivel kilenc hal hozzám mérten elég sok. Reggeltől estig kint voltunk a vízen. A kifogott halak összevissza ficáncoltak a kezemben. Az egyik horgászbót madzagját véletlenül elszakítottam (vagyis a hal). Legszívesebben napokig horgásztam volna.

Anyukám is büszke volt rám. A halakat visszaengedtük a tóba. Talán azóta is várják az olyan horgászokat, mint mi.

Kuti Lili, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Újra az iskolában!

Bajusz Dániel, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarakanizsa

Álmaim szakmája

Már kisgyerek korom óta szeretem a divatos, szép ruhákat.

Nagyon régóta gondolkodom rajta, hogy mi is a nekem való szakma. Egyszer arra gondoltam, hogy orvos leszek. Gyógyítom a betegeket minden nap, mert én is sokszor jártam kórházban és megtetszett ez a foglalkozás, hisz képesek meggyógyítani másokat. Később állatorvos akartam lenni, hogy meggyógyítsam az állatokat. Aztán tűzoltó szeretem volna lenni, mert ők hősök és kimentik az embereket a lángoló házakból. Így érkeztem el a nyolcadik osztályba, ahol választás előtt állok, hogy mi is legyek valójában. A fejemben már megszületett a döntés, bár nem hangzottam. Rájöttem, hogy ruhatervező szeretnék lenni, és egy nagy ruhás üzletet vezetnék. Bár arra is gondoltam, hogy mérnök leszek és földeket mérlek, házakat tervezek, épületeket újítok fel. Ruhatervezőként is megállnám a helyem, és ezzel a szakmával bejárnám a földet, híres színészeknek, színésznőknek, énekeseknek, énekesnőknek tervezném a ruhájukat. Végül a ruhatervezőnél akadtam le. Erre adom a voksomat és erre a pályára szeretnék lépni. Igaz, hogy az én elképzeléseim mesébe illenek, de amíg az általános iskola kapuin belül vagyok, addig hadd maradjanak mesébe illőek. Eldőlt a fejemben: álmaim szakmája a divattervező.

Remélem, hogy sikerül mindent megvalósítani, amit szeretnék, és egyszer híres divattervező leszek.

Budemac Karolina, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Képzeltbeli utazás

Hogy én hol jártam? Elmondom most nektek:

Csodaországban! Ott mindenfélét láttam, az óriás fagyaltól kezdve a csokipatakon keresztül a vattacukorig. Találkoztam háromszemű szörnyel is. Beszélgettem a Nappal, a Holddal és a csillagokkal is. Lecsúsztam a szivárványon, ugrándoztam a felhőkön. Láttam egyszarvúkat, rá is ültem egyre, és felvitt a felhők fölé. Voltam a királynál, akinek négyes alakú volt a palotája. A sárkányok szelídek voltak és egy zöld sárkányt is meglóvagtam. Mindenféle furcsaságot láttam már, de amit Csodaországban, illet még soha!

Pálfi Laura, 4. osztály, Szervó Mihály iskola, Muzslya

A nyári élményem

Suli vége közeledett, már küszöbön volt a szünet.

Júniusban apához mentünk Bajsára. Apuval és a nővéremmel elmentünk az Etno táborba, ahol nagyon sokat kézműveskedtünk és játszottunk. Egy hétig tartott ez a foglalkozás. Mindig reggel kilenckor mentünk és este hétkor jöttünk haza. Amikor véget ért ez a tábor, Zentagunarason/Orahovón várt egy másik. Ott néptáncot tanultunk, csárdást, sok más is. Kaptunk reggelit, ebédet és vacsorát. Ezenkívül ott lehetett sátorozni is. Számomra a legkedvesebb foglalkozás a mézeskalács-díszítés volt. A hetedik napon gálaműsor volt és kézműves kiállítás. Mindannyian kaptunk egyforma pólót, melyben bemutattuk a tanult táncokat. A harmadik tábor jutalomtábor volt a számomra. Matekból jó vagyok, versenyfelkészítőre jártam és így sikerült eljutnom Balatonra, a fonyódi Erzsébet-táborba. Ott nagyon jól éreztem magam. Sok új barátot szereztem. A foglalkozások nagyon jók voltak: internetes kvízzjátékokat gyakoroltunk a tabletkon és a számítógépeken. Először láttunk 3D-nyomatot, ami felolvasztja a műanyag szalagot és bármit megcsinál, mert hozzá van kapcsolva egy laptopoz.

Utolsó nap elbúcsúztunk a csoportvezetőktől és barátoktól, majd hazaindultunk. Ez is egy nagyon szép nyári élmény volt.

Shakál Barbara, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Padtárs

*A padtársam neve Dávid,
Sokat beszél, de nem ámit.
Néha lármázik, aztán nagyokat ásít.
Mivel ő is a focit szereti,
Ezért is vagyok a barátja neki.*

**Molnár Levente, 7. osztály,
József Attila iskola, Kupuszina/Bácskertes**

A 3D története

1898-ban William Freese-Greene brit tudós volt az első, aki foglalkozott a 3D elődjével, s rögzített jelenetet ezzel a technológiával. Akkor még sztereoszkópot használtak a megjelenítésére, melyet 1832-ben Charles Wheatstone talált fel. A technológia gyors fejlődésnek indult. A további részleteket a bredakastely.blogspot.rs-n találtuk.

De mi is a 3D valójában?

Megfelelő szögben kell elhelyezni két kamerát és ezáltal rögzíteni a felvenni kívánt képet. Feltétlen fontos hozzá egy 3D-s szemüveg, aminek segítségével megjelenik az a térhatás, amely az emberi látás mechanizmusát segítségül hívva, megjelenteti a 3D-s film vagy kép térbeli illúzióját.

A kamerák egyszerre két képet hoznak létre, s az egyik szem az egyik képet, míg a másik szem a másik képet látja, ezért van az, hogy a 3D-s szemüveg egyik lencséje piros, a másik pedig kék.

Hogyan működik a 3D szemüveg?

A 3D szemüveg használata akkor is fontos, ha monitoron keresztül akarunk 3D-s lehetőségek megjelentetni, ugyanis a színes lencsék segítségével a megfelelő rész sötétül el illetve világosodik meg.

Csak szemüveggel érhető el a 3D hatás

A számítástechnika területén ezért van szükség ehhez a megjelenítéshez 120 Hz-re, hiszen ilyenkor megfelelődik, s csak 60 Hz jut az egyik szemre.

Ma már kapható olyan 3D-s szemüveg is, amely *polárfiltereket* használ. Ez azt jelenti, hogy az egyik lencse függőlegesen, a másik pedig vízszintesen polarizál, s együttes hatásként kapjuk

William Freese-Greene brit tudós nevéhez köthető a 3D elődje

meg a képet, amely már a piros-kék lencsétől továbbhaladva, nem fekete-fehér képet jelent meg, hanem színeseket.

3D a szórakoztatóiparban

Természetesen a szórakoztatóipar vette szárnyai alá először ezt a technológiát, s 1903-ban megjelent az első film, amely 3D-s effekteket tartalmazott, a címe „A vonat” volt.

A technológia viszont korántsem hozta meg azt a sikert, amit elvártak tőle a szakértők. A '20-as évek után az '50-es években, majd a '80-as években voltak nagyobb kísérletek a filmvászonra való hódításra, de ezek soha nem jártak a várt eredménnyel.

Az '50-es években például az okozta a 3D csúfos bukását, hogy akkor terjedtek el a hangosfilmek is, s valahogy az emberekben sokkal nagyobb volt a hangosfilm iránti érdeklődés, mint a 3D-s filmek iránti.

Természetesen, nem csak a külföldi filmeseket foglalkoztatta a 3D világa. Magyar származású, de külföldön élő szakemberek körében is megjelent az '50-es években: a makói születésű

André de Tóth rendezte az első nagyobb költségvetésű filmet, melynek címe a „Viaszabák háza” volt. 1953-at írtak akkor. Mivel André de Tóth egyik szemére vak volt, nem volt képes a térbeli effektusokat jól kezelni, ezért a film nem is hozta meg a várt sikert. Ezekben az években Magyarországon Bodrossy Félix kezdett kísérletezni a technológiával, de a siker még mindig váratott magára.

A 3D jövője

A XX. század újabb lehetőséget ad a 3D-s mozifilmeknek. Ezt ismerte fel Steven Spielberg 2009-ben, s filmstúdiója azóta kifogyhatatlan a 3D-s filmekből. Nem maradt le mögötte Katzenberg és Cameron sem, akinek többek között az Avatar lélegzetelállító jeleneteit köszönhetjük.

S úgy néz ki, hogy a technika és az emberi kíváncsiság végre összhangba került, az érdeklődés egyre csak nő, a 3D-s természetfilmek, vígjátékok, akciófilmek egyre nagyobb számban vonzzák az embereket.

Olyannyira megnőtt a kereslet, hogy a technológia túlmutat már a mozivászonon. 2010-től egyre jobban kezd elterjedni a 3D-s mozirendszer, mely az otthonunkba varázsolja a mozi vásznat.

Ott tartunk, hogy az egyszerű házi díszektől a gyártástechnológiáig, mindenki 3D-ben alkot. Egyre jobban kezdenek elterjedni az irodaszerek között is a 3D-s tárgyak.

3D-nyomatás

Mindinkább terjed, s nem kell hozzá más, csak egy speciális, erre a feladatra kifejlesztett térbeli nyomtató, egy speciális scanner, vagy egy jobb minőségű fényképezőgép, amely négy oldalról lefotózza a nyomtatni kívánt tárgyat, valamint a számítógépre egy szoftver program. Az iPhone telefonokra ma már alig néhány dollárért lehet 3D-s programot letölteni, melynek mechanikája pontosan megegyezik az említett 3D-s nyomtatási technológiával, s már csak valahol ki kell nyomtatnunk, amit készítettünk. „Csak”! Ám legyen!

Ki ne ismerné Spielberg filmjeit?

Az Avatar sokak szerint az utóbbi évek legragyonzóbb filmje

A vándormadarak megpróbáltatásai

A messzi tájakra vándorló madarak legtöbbször csak megannyi akadály, veszély leküzdésével érhet célhoz. Tengereket, sivatagokat, magashegységeket kell átrepülniük.

Természetes vámszedőként vándorsólymok és rétisasok tizedelik a téli szállásra igyekvő récetömegeket, és még a mediterrán elterjedésű Eleonóra-sólyom is úgy irányítja a költését, hogy őszi vonuláskor zsákmányolt énekesmadarakkal etethesse fiókait. A földközi-tengeri országok egy részében az ember megszarolja halomra a vonulásban megfáradt

Kevés van belőle: kék vércse

vándorokat. De a zord időjárás is megköveteli a maga áldozatait. Néhány éve egy vonulási útvonalat keresztező front miatt egész Kelet-Európába megkésve és megtizedelve érkeztek a fehér gólyák. Afrikában és Dél-Amerikában, de nem ritkán nálunk is pedig az elavult és környezetkárosító növényvédő szerek felelőtlen használata veszélyezteti a madarakat. Nem meglepő tehát, hogy ragadozó madaraink közül a vonuló fajok – a kék vércsék, a törpesasok, a kígyászólyvek és a békászó sasok – állománya fogyatkozott meg a legjobban.

Mindezen túl az éghajlatváltozás is kedvezőtlenül hathat a nemzedékek száza által használt, hagyományos útvonalakra. A Szahara terjeszkedése számos énekesmadárfajnak jelent egyre nagyobb kihívást, de a többi madarat is útvonal- és stratégiaváltásra kényszeríti. A madárvonulás útvonalai olyan védendő ökológiai folyosóknak tekinthetők, amelyeknek a megóvása egyetemes érdek és kötelesség.

Az európai darvak pihenése szempontjából például létfontosságúak a Hortobágy éjszakai-zóhelyei és táplálkozási lehetőségei. A ter-

Nagyon megfogyatkozott a kígyászólyvállomány is

mészvédő számára ezért is fontos annak megismerése, hogy hová mennek madaraink, hiszen hiába védjük nagy költségekkel hazai költőterületükön minden példányukat, ha a telelőhelyen esetleg tüzzel-vassal irtják őket, vagy olyan növényvédő szereket használnak, amelyek megtizedelik állományukat. Ilyenkor a nemzetközi egyezmények segítségével kell fellépniük, mert csak több ország összefogásával menthetjük meg a veszélyeztetett fajokat.

Sóskopó

Vizes helyeink, mint például a Törökbecse közelében levő Sóskopó (szerbül Slano kopovo) ugyancsak jelentős állomáshelye a vonuló madaraknak. Ez a hely a legismertebb és legnagyobb szikes tó Bánátban. Az időszakosan kiszáradó szikes tó, illetve mocsár a Tisza egyik ősi mederágában alakult ki, évszázadok óta jelentős madárpihenő és táplálkozóhely.

A vízmennyiség változó, gyakran különálló tavacsok látszanak. Általában a tó vize 20 cm mély, a tavaszi esőzések alkalmával elérheti a 70 cm-t is. Viszont szárazság idején teljesen kiszárad, a medrét ilyenkor fehér sósóréteg borítja, ami különös látványosság.

A Sóskopó vize valóban sós. Mivel Európában egyre inkább tűnnek el a sós tavak, ezért a Sóskopó és környéke mind nagyobb jelentőséggel bír, és ma már különlegességnek számít. Speciális természeti rezervátum státust élvez, 2004-ben vették fel a nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyek Ramsari egyezményébe. Ezt olyan fajok jelenlétének köszönheti, amelyek már általánosan veszélyeztetettek.

Tudod-e?

A Sóskopó területén tavasszal és ősszel igen jelentős mennyiségű, több tízezres madárcsapat tanyázik. Darvak, gémekek, vadlibák, vadkacsák és egyéb madarak pihennek itt meg, táplálkoznak, gyakran fészkelnek és költenek is. A költési időszakban, vagy költözéskor akár 20 000 madarat is lehet látni a Sóskopó környékén.

Farkas Géza tájképén fenséges ez a különleges bánáti hely

Itt is megmutatkoznak a természetpusztulás jelei is, mivel beszántják a tavak közvetlen környezetét, és mezőgazdasági tevékenységet folytatnak, az esővíz pedig behordja a műtrágyát, a növényvédő szereket, és ez rontja a talaj és a víz minőségét.

A Sóskopó területe az utolsó hely Szerbiában, ahol még meg lehet találni a húsos sziksófű (Salicornia europaea) növényt és másokat. A nedvesség változása és a speciális klimatikus viszonyok teszik lehetővé ennek a területnek a rendkívüli fontosságát. Néhány ritka növényfaj, mely megtalálható ezen a tájon: sziksófű (Salicornia prostrata), sziki sóbolla (Suaeda pannonica), erdélyi útifű (Plantago schwarzenbergiana), sziki őszirózsa (Aster tripolium ssp. Pannonicus), sziki here (Trifolium angulatum) stb.

Az itt élő ritka növényeknek köszönhetően a Sóskopó 220 hektárt kitevő része 2005-től nemzetközi jelentőségű növényélőhely.

Az eddigi kutatások szerint a Sóskopó területén időszakosan vagy folyamatosan 203 madárfaj él, ami 63%-át teszi ki a Szerbia területén ismert madárfajoknak. A Sóskopó és környéke madártani fontossága miatt 1989-ben felkerült a nemzetközi jelentőségű madárélőhelyek (IBA – Important Bird Area) listájára. Az IBA-területet 2009-ben az ornitológusok javaslatára 9344 hektárra bővítették.

Húsos sziksófűt Szerbiában már csak itt, a Sóskopón lehet találni

Ment az úton egyszer egy szegény, öreg vándor. Sötétedni kezdett, közeledett az este.

Letért az útról, s a legközelebbi házhoz ment, hogy éjjeli szállást kérjen. Bekopogott az ablakon:

– Kaphatnék nálatok éjjelre szállást?

Kijött a gazdag háziasszony, kiabált, szitkozódott, csak úgy visszhangzott a környék:

– Takarodj innen, te ágrólszakadt, különben eleresztem a kutyákat! Még hogy éjjeli szállást!

Indult a vándor tovább. Meglátott egy szegényes viskót, megkocogtatta a parányi ablakot:

– Kaphatnék nálatok éjjelre szállást, gazdasszony?

– Gyere be, vándor! – hallotta bentől a kedves meghívást.

– Megszállhatsz nálunk. De ne vedd rossz néven, hogy ilyen kicsi a hely és ilyen nagy a zaj nálunk!

Bemegy az öreg a viskóba, látja ám, hogy tele a ház gyerekekkel. Mindnek szakadt az ingecskeje.

– Miért ilyen rongyosak a gyerekeid? Miért nem varrsz nekik új inget?

– Jaj, még hogy inget! – mondja a háziasszony. – Meghalt az apjuk, magam kínlódom velük, még kenyérre sem telik, nemhogy ingre!

Hallgatott a vándor, egy szót sem szólt. Hozza a gazdasszony a vacsorát, hívja az öreget is:

– Gyere, tarts velünk!

– Nem vagyok éhes – mondja az öreg. – Csak az imént ettem.

Aztán kibontotta a tarisznyáját, elővette az elemózsiját, s megkínálta vele a gyerekeket. Majd lefeküdt, s azonnal elaludt.

Alig virradt, amikor már felkelt. Megköszönte a gazdasszonynak a szállást, és azt mondta:

– Amilyen munkához látsz reggel, azt végzed egészen estig!

Kinek mi jár

Nem értett az asszony, mire céloz az öreg, nem is nagyon törődött vele. A kapuig kísérte, elbúcsúzott tőle illendően.

Ha már ilyen szegény koldus is észreveszi, milyen rongyosak a gyerekeim, mit mondhatnak mások! – gondolta szomorúan.

El is határozta, hogy abból a darabka vászonból, amiye még megmaradt, varr legalább egy-két ingecskéjét.

Átment a gazdag szomszédasszonyhoz, hogy kölcsönkérje tőle az araszát. Meg kell mérnie a vásznat, hány ing is jön ki belőle.

Otthon bement a kamrába, levette a polcra a vég vásznat és mérni kezdte. Méri, méri, a vászonnak se vége, se hossza. Egész nap mérte a szegény asszony a vásznat, csak este ért a végére.

Sose lesz már gondja, annyi a vászon, hogy egy életre elég neki is, a gyerekeinek is.

Erről beszélt hát reggel a vándor! – jutott hirtelen az eszébe.

Este ment visszavinni az araszt a gazdag szomszédasszonynak, és titkolódzás nélkül elmesélte neki, hogyan vált valóra az öreg vándor jóslata: tele a kamrája vászonnal!

Én bolond, hogy nem adtam neki tegnap szállást! – gondolta irigykedve a gazdag szomszédasszony.

– Kocsis, hej, kocsis! – kiáltotta. – Fogj be azonnal a kocsiba, és indulj a koldus után! Hozd vissza mindenáron! Mindig mondom, hogy a szegényeket és nyomorultakat segíteni kell!

Elindult a kocsis, hogy megkeresse a vándort. Csak másnap érte utol. De az öreg csak nem akart visszamenni!

A kocsis kérlelte:

– Tudod, milyen sors vár rám, ha nem viszlek vissza? Gazdasszonyom azonnal elbocsát, és még a béremet sem fizeti ki!

– No, ha így van, ne gyötörd magad! – mondja az öreg. – Indulhatunk!

Felült a kocsira, és indultak visszafelé.

A gazdag szomszédasszony ott állt a kapuban, alig bírta kivárni a vándort. Hajlongva, mosolyogva fogadta, a házba tessékelte, etette, itatta, puha ágyat készített neki.

– Feküdj le, pihend ki magad, galambom!

Elmúlik az első nap, a második, a harmadik, az öreg a gazdag szomszédasszonynál eszeget, iszogat, pipázgat. A gazdasszony vendégeli, kedves hozzá, de magában már dühöng:

– Mikor akar elmenni ez az öreg semmi-rekellő?

De elkergetni azért nem meri. Ha megtenné, minden eddigi fáradozása hiábavaló lenne.

Nagyon megörült aztán, amikor negyedik nap látja, hogy útra készül az öreg. Ballag a kapu felé és hallgat. Már kiér az utcára, de még mindig nem szól egy szót sem. A gazdasszony nem bírja tovább:

– Mondd, vándor, milyen munkába fogjak ma?

Az öreg visszanezített rá, és azt mondta:

– Amit most, reggel fogsz csinálni, azt teszed majd egészen estig!

No, szalad is a gazdasszony a házba, fogja az araszt, hogy hozzálát vásznat mérni. De abban a pillanatban eltűszentette magát. Olyan hatalmasat tűszentett, hogy a tyúkok ijedten szaladtak szét az udvaron.

És tűszögött aztán egészen estig:

– Háááá-cí, háááá-cí, hááá-cí!

Nem tudott sem enni, sem inni, de még csak a kérdésekre sem tudott válaszolni. Egyfolytában csak ezt lehetett hallani: “Háááá-cí! Hááá-cí! Hááá-cí!”

Csak amikor a nap nyugovóra tért és beköszöntött az este, akkor hagyta abba a tűszögést.

Tove Jansson

Szentivánéji rémálom

(részlet)

Egy bosszantó tűzhányó és más kalamajkák

Muminmama a napsütötte bejárati lépcsőn ücsörgött és nyírfakéreg vitorlást barkácsolt.

– Ha jól emlékszem, két nagy vitorla jön hátulra, és több kis háromszögletű előre – morfondírozott.

A kormányrúddal hosszasan bibelődött. Kedvence azonban a rakodótér volt: még csapóajtót is szerkesztett rá. Karcú evezők sorjázta a parányi gályá oldalán

– Ha vihar kerekedik, még szükség lehet rájuk – mormolta anya, és elégedetten felsóhajtott.

Muminmama mellett Lencsilány kucorgott felhúzott térdrel, és áhitattal figyelte, mint rögzíti anya a hajórakományt a gyöngyfejű gombostűkkel, és hogyan lobogózza föl az árbocot pici, piros széljelzővel.

– Kinek készíted? – kérdezte Lencsilány sóvárogva.

– Muminbocsnak – felelte anya, miközben a varrókosárban kotorászott megfélelő horgonykötél után.

– Hé-kás! Tilos a turkálás! – cincogta egy vékonyka, de dühös hang a kosár mélyéről.

– Kicsim, a húgocskád alighanem befészkelte magát a varrókosaramba – fordult Muminmama Lencsilányhoz. – Nehogy megszurják a tűk!

– Varkocs, tessék előbújni! – zsembelt Lencsi, és megpróbálta előráncigálni testvérét a gombolyagok közül.

– Csakhogy Varkocs még mélyebbre fúrta magát a fonalak halmában, és ügyet sem vetett zörtölődő nővére.

– Rémas! – adta fel Lencsilány. – Olyan kis pinduri, hogy sosem tudom, hol rejtőzik éppen. Nem csinálnál

neki is egy kishajót? Akkor legalább biztos lehetnék abban, hogy egész nap a vizes hordóban kalózkodik!

Anya felkacagott, és előhalászott retiküljéből egy kéregdarabot:

– Mit gondolsz, ekkora hajóban elférne?

– Ó, biztosan! – örült meg Lencsi. – De ugye mentőövet is teszel rá?

Ekkor a kosárból ismét felcincogott a hangocská.

– Szabad szétvágnom a gombolyagot?

– Hát persze, Varkocs, megköszöném – válaszolt anya, miközben az elkészült zászlóhajót méricskélte. Van nem felejtett le róla semmit?

Mikor éppen a mancsába vette a kéregvitorlást, a fedélzet közepére egy hatalmas, fekete korompihe hullott.

– Hess innen! – fújta el Muminmama.

Am kisvártatva újabb korompihe landolt – ezúttal az orra hegyén. A levegőben csak úgy kavargtak a koromcskák.

Anya sóhajtvá állt fel a lépcsőről.

– Már megint egy bosszantó tűzhányó! – mondta.

– Tűzhányó?! Hurrá! – ujjongott fel Varkocs, akinek kíváncsi kobakja tüstént előbukkant a varrókosárból.

A közelben van egy hegy – magyarázta Muminmama –, ami egyszer látát és kormot kezdett pöfökélni. Majd elcsitult, és mióta férjhez mentem, nyugton is maradt, egészen a mai napig, pont, amikor nagymosást csaptam. Minden ruha csupa korom lesz.

– ... és csupa láva és csupa tűz!

– viháncolt Varkocs komisz módon. – Porrá és hamuvá ég minden! A házak, a játékok, a kertek, a játékok, a kistesók meg a játékok... MINDEN!

– Butababa! – legyintett anya kedvesen, és lesöpört egy pihét az orráról.

Azzal elindult megkeresni kisfiát, Muminbocsot.

A domboldal tövében, épp Muminpapa függőágyának tőszomszédságában tátongett egy nagy gödör, színültig tele iszapos vízzel. Lencsilány szentül állította, hogy feneketlen mély. Ki tudja, talán igaza is volt. A tavacska körül ragyogó, zöld növények burjánzottak, leveliken szitakötők és vízipókok sütkéreztek. A víz alatt incifinci aprónépek nyüzsgtek. Kissé távolabb aranylók tekintetű béka figyelt, a mélyben pedig titokzatos kis lények cikáztak.

Muminbocs a sápadtzöld mohaszőnyegen farkbojtját maga alá húzva heverészett az egyik kedvenc zugában. Komolyan, ám elégedetten szemlélte a vízfelületet. Fülében álmosítóan zsongott a méhek döngicsélése, a kis szárnyas bogarak zümmögése.

– Az enyém lesz – gondolta. – Biztosan én kapom. Anya annak adja a nyár első kishajóját, akit a legjobban szeret. Ha mégsem én kapom, az csak azért lesz, hogy a többiek ne bántódjanak meg...

– Vajon lesz rajta mentőcsónak? Ha a vízipók kelet felé szökdecsele, akkor nincs kis csónak. Ha viszont nyugat felé ugrik, akkor anya nem feledkezett meg róla.

Csakhogy a vízipók lomhán kelet irányába huppant. Muminbocs szeme könnybe lábadt.

Ekkor azonban lépések nesze surrant a pázsiton és csakhamar Muminmama kandikált át a sásbóbiták függönyén.

– Halihó! – mondta. – Hoztam neked valamit.

Óvatosan vízre bocsátotta a vitorlást, mely kicsit kellett magát a tükörképén himbálózva, majd siklani

Tove Jansson és a muminok

kezdt a tavon, mintha mindig erre várt volna. Muminbocs rögtön észrevette, hogy anya megfélekedett a mentőcsónakról, de nem bánta. Boldogan dörgölte orra hegyét Muminmamáéhoz (éppen, mintha hófehér bársonyból lenni!), és azt motyogta:

– Ez a legszebb vitorlás, amit valaha is készítettél.

Némán üldögéltek egymás mellett a mohaszőnyegen, és figyelték, mint köt ki a kishajó egy levél tövében.

Hallották, ahogy Lencsilány a kishúga után kiabál: – Varkocs! Varkocs, azonnal bújj elő! Ebadta kis vakarcs! Gyere, hadd fenekeljelek el!

– Már megint elrejtőzött – jegyezte meg Muminbocs. – Emlékszel, hogy egyszer a retikülödben találtunk rá?

Anya bölintott, miközben mind előrébb hajolva szemlélte a vízfeneket.

– Ott csillog valami! – mutatta.

– Az arany karkötőd! Vagy talán Cókók bakaperece! – találgatott Muminbocs.

– Kicsim, pompás ötlet! – csapta össze mancsát Muminmama. Mostantól fogva minden ékszer a pocsolóyába rejtünk. Ott sokkal szebben mutatnak.

Tove Jansson finnországi svéd írónőnek köszönhetjük a Muminokat, a különös vízilószert, bumfordi, ám végtelenül kedves trollokat. Szent Iván éjjele pedig egy kivételes alkalom, hát még ha egy tűzhányó is kitör a közelben. A könyvsorozat ezen része sem mentes a katasztrófáktól, de az a derű, ahogyan minden csapást (a föld felé közelítő meteort, szökőárat, vulkánkitörést) a Muminok és barátaik kezelnek, az leginkább a Négy szögletű Kerek Erdő vagy a Százholdas Pagony lakóira emlékeztethet bennünket.

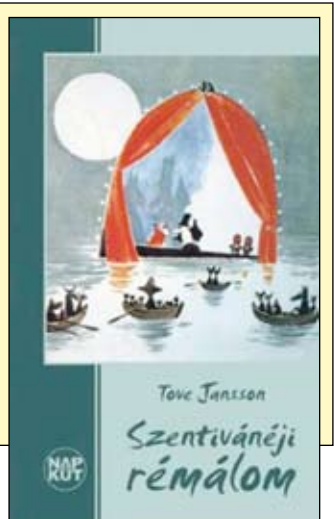
Észak kedves-fura szerzetei

Szent Iván éjjele, az év legrövidebb éjszakája megnyitja az utat a csodák felé, akárcsak a borzalmak irányába is, amiből jócskán kijut Muminvölgy lakóinak, akiket persze ez a legkevésbé sem aggaszt, legfeljebb, ha elúszik a kedvenc teakészletük és elázik a teafű. Ugyanaz a derű, az a békesség árad a fenti részletből is, amikor Muminmama a pocsolóyába rejtene a kincseit. És hiába leng be szinte minden oldalt és szereplőt valamilyen nyugtalanító ősi

vagy baljós rejtélyesség, rengeteget tanulhatunk tőlük a dolgok fontosságáról, hogyan ne feleljünk meg azoknak az elvárásoknak, amiket felénk támasztanak, és ami a legfontosabb: a kíváncsiság erejéről. (Vegyünk példát Muminbocsról, akinek kedvenc dolga a felfedezés – az úszás, a rejtélyes ösvények és a titkok után!)

Jó olvasást és sok rejtélyes ösvényt kíván:

Herédi Károly!

Nem mindennapi módszerek puskázás ellen

Mint láthatjátok, a nevesebb thaiföldi egyetemek közé tartozó Kasetsart Egyetemen a vizsgázó hallgatók furcsa fejfedőt viselnek.

A papírból készült füleket mindenkinek kötelező volt felvennie, ezzel a tanárok a puskázást próbálták megakadályozni. A fotó ugyan meglepő gyorsasággal eltűnt az egyetem Facebook oldaláról, de addigra késő volt, a kép

gyorsan terjedt az internetezők között. Többen először kételkedtek a fotó hitelességében, de az egyetem is megszólalt az ügyben, elismerve, hogy valódi a fénykép. Azzal magyarázták a puskázás elleni meglepő módszert, hogy túl kicsi volt a terem, amiben a hallgatók írták a tesztek, emiatt túl közel ültek egymáshoz, így kénytelenek voltak ilyen furcsa eszközt választani, ami egyébként szerintük nem megalázó.

Mint később kiderült, több thaiföldi felsőoktatási intézményben is alkalmazzák a puskázás elleni különös módszert, amit más egyetemeken már tovább is fejlesztettek: van, ahol papírlapok helyett már inkább kartondobozokkal akadályozzák meg a csalást. Lásd a fotókon!

Hegy az óceán mélyén

Hatalmas hegyre bukkantak a Csendes-óceán mélyén, mintegy 2,5 kilométeres mélységben. A kutatók szerint 100 millió éves hegyről lehet szó. Az óceán mélyén nem számít ritka jelenségnek a domborulat, legtöbbször vulkanikus eredetű. A nyáron felfedezett hegy állítólag hatalmas kiterjedésű, 1100 méter magas lehet, és nincs kizárva, hogy értékes anyagokat tartalmaz, melyekre egyszer az emberiségnek szüksége lesz.

Robot áll a zenekar élén?

Egy humanoid robot debütált karmesterként egy toszkánai zenekar élén, amely *Andrea Bocelli* sztártenor közreműködésével Verdi műveit játszotta. A svájci fejlesztésű YuMi nevű robot gesztusai ropant kifinomultak, kifejezőek – mondják a pisai Verdi Színházban, ahol a koncertet megrendezték. YuMi, a svájci ABB vállalat robotja szeptember 12-én vezényelte a Luccai Filharmonikusokat. A koncertet a Pisában megrendezett első Nemzetközi Robotikai Fesztiválon adták, az esemény egyik védnöke az ARPA alapítvány, amelynek tiszteletbeli elnöke Andrea Bocelli.

Túlélés természeti katasztrófa esetén?

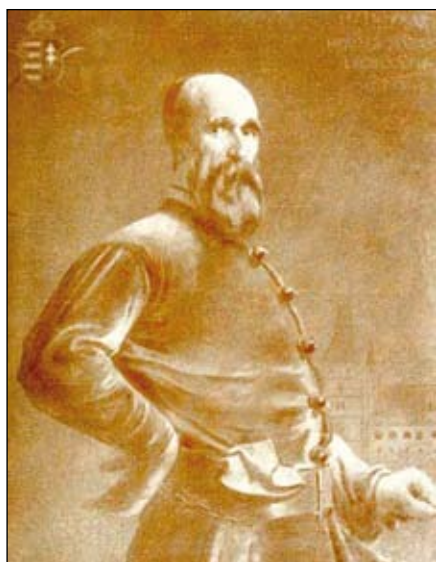
Igazán sok természeti katasztrófa történik a világban, így nem csoda, hogy kreatív mérnökök elkészítették a túlélési kabint. Survival Capsulának nevezték el ezt a képen látható „gombócot”, mely 5 napi túlélést garantál természeti katasztrófa esetén. Egy kétszemélyes kapszula kb. 10 ezer dollárba kerül.

A kapszula nagyon kicsi, de egy órányi oxigént biztosít a menekülőnek, továbbá vizet, ételmezt öt napra. Így a mentők megérkezéséig jóval nagyobb az esély a túlélésre, mint nélküle.

Hiába fohászkodtak a megkínzottak

Dózsa György emlékezete

Ugye hallottatok Dózsa Györgyről, az erdélyi származású parasztvezérről, aki a parasztok élére állt, majd a lehető legkegyetlenebbül, élve, tüzes trónon égették el?

Nem tudni pontosan, hány évet élt, életkorát mégis 40 körülre becsülik a történészek

Lépjünk vissza az időben 1514. április elejére, amikor **Bakócz Tamás** esztergomi érsek kihirdette a keresztes hadjáratot! A felhívás váratlanul élénk visszhangra talált, május elejére mintegy 40 ezer paraszti származású keresztes gyülekezett a táborokban. Székely Dózsa György lett a parancsnokuk, aki apja nyomdokaiba lépve választotta a katonaságot. Erejét **Toldi Miklós**éhoz hasonlították, ennek is köszönhetette, hogy a királyi udvarhoz került, és kapitányi rangot kapott. Nándorfehérváron lovastisztként szolgált, több sikeres, török tisztek elleni párviadal is fűződik a nevéhez. A keresztes seregekhez feltehetően elsősorban felemelkedési

vágya hajtotta, rangot, hírnevet és vagyont áhított. Bakócz azonban beszüntette a háborút, a parasztok fellázadtak. A felkelés vezére Dózsa György lett, aki az erdélyi Kovászna megyében lévő Dálnokon született 1470-ben, székely családban. Kiemelkedése is katonai pályájának volt köszönhető, mivel a déli végvárakban teljesített szolgálatot, akkor figyelt fel hősi tetteire a király. 1513-ban már lovas kapitányi rangra emelkedett. Ezt követte híres párviadala, melyben legyőzte a kor leghíresebb török szpáhi tiszte párbajhősét, Eperios Alit. A párbaj híre elterjedt szerte a végvárakban, és a magyar győzelem óriási lelkesedéssel és büszkeséggel töltötte el a parasztkatonák tízezreit. Dózsa hírneve ezzel a bajvívással szinte országos lett. Törvényszerű volt a vezérszerepe.

A felkelés eredeti célját – a nemesi túlkapások megszüntetését, továbbá a már elviselhetetlen közterhek enyhítését – nem érte el. A megtorlás a kornak megfelelő kegyetlenséggel

történt, Szapolyai János erdélyi vajda, a későbbi király vezetésével. Szapolyai 80 ezer (!) a felkeléssel szimpatizáló parasztot öletett meg ország-szerte. Az 1514. októberi országgyűlés pedig tovább növelte a jobbágyság terheit, megtiltotta a parasztok és a polgárok fegyverviselését, stb. A Dózsa György-féle parasztháború mindössze néhány hónapig tartott (1514. április–július), de annál véresebb megmozdulás volt. Dózsát a korabeli szokásoknál is kegyetlenebbül végezték ki: tüzes vassal megkoronázták, saját katonáival marcangoltatták szét, még fel is négyelték, a teste darabjait bitófára húzták, hiába fohászkodtak a megkínzottak – legalábbis így tartja a nemzeti emlékezet...

Georgius Zekel

A tüzes megkoronázás

Dózsa szobra szülővárosában, Dálnokon

A kivégzés Temesváron történt, a helyén ma Mária-szobor áll. A kivégzésére használt vaskoronát előbb a kolozsvári levéltárban, majd az Erdélyi Múzeumban állították ki, igaz, hitelessége bizonytalan. Mint ahogy az izzó vastrónról sem tudnak a korabeli források, bár az tény, hogy a válogatott kínzás része volt akkoriban a megtorlásoknak. A tüzes trónról szóló legenda Petőfi Sándor A nép nevében című költeménye nyomán terjedt el széles körben. (Szabad Föld)

Emlékezete

Keves iskola vagy más intézmény viseli Dózsa György nevét Vajdaságban, közeliük tartozik például a gunarasi általános iskola. Költemények annál inkább íródtak róla, gondoljunk csak a következőkre: Ady Endre: Dózsa György unokája, Dózsa György lakomáján, Petőfi Sándor: A nép nevében, Dózsa György beszéde a ceglédi piacon, Bella István: Székely Dózsa György imája. Dráma született róla Hevesi Sándor és Illyés Gyula tollából, Erkel Ferenc pedig operát komponált. Eötvös József és Szabó Pál regényein kívül Szász Endre és Szervátiusz Tibor szobrai, valamint Derkovits Gyula 1514 című híres fametszetsorozata is markáns illusztrációja a parasztháborúnak.

A Segítő Boldogasszony szobra jelöli Dózsa György kivégzésének helyét Temesváron

Kis nyelvészkedő

A Dózsa-hagyományból ered a ma is ismert *földhözragadt szegény ember* és a *sült paraszt* kifejezés – az első a szabad költözés jogától való megfosztás, a másik pedig a vezér kivégzésének emlékét őrzi. Bél Mátyás történetíró azt állította, hogy 1514-ben a keresztes háborúra fölkészült parasztságot nevezték kurucnak – eszerint a latin *crux* (kereszt) lenne a szó eredete.

A Kiss, vagy ha úgy tetszik, KISS, minden idők egyik legfelismerhetőbb együttese. Ez főként annak köszönhető, hogy maszkokban, azaz kifestett arccal és jellegzetes fellépő ruhákban vonultak be a köztudatba. Az együttes 1973-ban alakult New York City-ben, és habár az évek során több tagcserére került sor, az eredeti felállás maradt a legismertebb, tehát a Gene Simmons, Paul Stanley, Ace Frehley és Peter Criss alkotta KISS. A színpadon megjelenített karakterek külön neveket is kaptak, és valóságos legendák kezdtek el keringeni arról, hogy valójában kit rejt Demon, Starchild, Spaceman és Catman. Első lemezüket 1974-ben adták ki és 1980-ig tizenegy albumot készítettek, beleértve mind a négy tag saját szólóalbumát is, amelyek ugyanazon a napon jelentek meg. A különleges együttes egy idő után tehát megtalálta a helyét a hard rock, a glam rock és a shock rock színtéren.

Maszkokkal és anélkül

KISS: Rock And Roll All Nite

*You show us everything you've got
You keep on dancin' and the room gets hot
You drive us wild, we'll drive you crazy
You say you wanna go for a spin
The party's just begun, we'll let you in
You drive us wild, we'll drive you crazy
You keep on shoutin', you keep on shoutin'
I wanna rock and roll all night and party every day
I wanna rock and roll all night and party every day
You keep on saying you'll be mine for a while
You're lookin' fancy and I like your style
You drive us wild, we'll drive you crazy
You show us everything you've got
Baby, baby that's quite a lot
And you drive us wild, we'll drive you crazy
You keep on shoutin', you keep on shoutin'
I wanna rock and roll all night and party every day*

Látványos fellépéseikkel, lendületes dalaikkal népes rajongótáborot szereztek maguknak. A KISS azon együttesek közé tartozik, amelyek nagyon tisztelik a rajongóikat. A rajongótáboruk a KISS Army nevet kapta (évtizedekkel a dél-koreai BTS A.R.M.Y. előtt). A KISS gondosan ügyelt is arra, hogy a rajongók semmivel se rövidüljenek meg, szinte nincs tárgy, amin nem szerepel az együttes logója vagy épp maguknak a tagoknak a képe.

Nagyobb változás a nyolcvanas években állt be. Egy interjúban Gene Simmons azt mondta, hogy amikor lehullanak a maszkok, akkor az a KISS végét jelenti. A maszkok végül mégis lehullottak, 1983-ban a Lick It Up című lemez jegyzik az elsőnek, amellyel maguk mögött hagyták a festékes korszakot. Addigra viszont már számos örök érvényű rock dalt jegyeztek, mint például a Rock And Roll All Nite, a Detroit Rock City, és az I Was Made For Lovin' You. Az együttes tehát mégsem oszlott fel, és maszkokkal vagy anélkül, továbbra is óriási népszerűségnek örvendtek. Habár utolsó albumuk, a Monster 2012-ben jelent meg, a KISS ezek után is kiadott koncert- és válogatáslemezeket.

A KISS filmekben is megjelent, például 1978-ban a *Kiss Meets The Phantom Of The Park* című tévéfilmben, a Detroit Rock City-ben, sőt még a Scooby Doo egyik halloweeni részében is.

Paul Stanley többször is mondta, hogy őt érdekli a filmezés, ennek ellenére Gene Simmons az, aki többet szerepelt filmekben. Gene Simmonst nem csak az embertelenül hosszú nyelve különböztette meg a többiektől. Kiderült róla, hogy az anyja magyar, és ennek köszönhetően Gene egészen jól beszél magyarul. A *Gene Simmons Family Jewels* valóságshow által azt is megtudhattuk, hogy nagyon fontos számára a család, és tulajdonképpen ő is csak egy apa, aki olykor a gyerekei agyára megy. A fia, Nick Simmons visszaemlékezett arra, amikor az iskolában megkérdezték őt és társait, hogy kinek mi az apja. Persze volt, aki azt mondta, szakács vagy üzletember, ő pedig azt felelte, hogy egy vérköpi, tűzokádó sárkány. Amikor Gene Simmonst az extrém színpadi fellépéseiről kérdezték, azt felelte, hogy mivel szeret szerepelni és jól tudja, hogy a kamera főleg az énekest mutatja, így basszusgitárosként bármit megtett, hogy a kamerát magára vonzza.

Újabb felkavaró filmben játszik

A Zátory után sem egy könnyed filmalkotásban láthatjuk főszerepben Blake Lively-t. Az All I See Is You-ban egy látássérült lányt, Ginát kelti életre, aki csodálatos módon, az orvosok beavatkozásának köszönhetően ismét látni kezd, ezáltal pedig megnyílik számára a világ. Kezdetben gyermeki lelkesedéssel csodálkozik rá a körülötte lévő dolgokra, de egyre kevésbé érzi úgy, hogy szüksége van férjre, James segítségére. Ezt az újonnan jött szabadságot azonban a férfi fenyegetésként éli meg a kapcsolatukra nézve. Az igazi izgalmak pedig csak ezek után jönnek. A férj szerepében Jason Clarke-ot láthatjuk. A film rendezője Marc Foster, aki korábban egyebek közt a Brad Pitt főszereplésével készült World War Z-t is rendezte. Habár az All I See Is You-t fesztiválokon már láthatta a közönség, hivatalos bemutatója csak október vége felé lesz.

Visszatért a BTS

A Bangtan Boys, azaz BTS rajongói – a BTS A.R.M.Y. – tükön ülve várták kedvenceik visszatérését, amelyre nemrég sor is került. Némi huzavona után a nagy népszerűségnek örvendő K-pop formáció egy minialbummal jelentkezett, amely a Love Yourself: Her címet kapta, és ezzel kezdetét vette a Love Yourself széria. A rajongóknak ezúttal sem kellett videó nélkül maradniuk, hiszen megjelent az albumon található DNA című dal színpompás klipje is. A vadonatúj zeneszám mellett természetesen több dal is helyet kapott a lemezen, továbbá a tagok személyes Love Yourself-üzenetei a rajongóknak. A dalok megírásában Rap Monster, Suga és J-Hope is közreműködött, a Best Of Me zeneszám kapcsán pedig a The Chainsmokersből ismert Andrew Taggartal dolgoztak együtt.

Új album Demitől

You Don't Do It For Me Anymore című új dalát mutatta be nemrég Demi Lovato. Az énekesnő már korábban, nyáron megjelentette a Sorry Not Sorry című zeneszámát, amellyel egyben beharangozta a készülő hatodik, Tell Me You Love Me című stúdióalbumát, majd pedig megjelent a címadó dal is. A lemez a napokban jelenik meg és a fent említett szerzeményeken mellett további kilenc dal is helyet kap rajta. Demi elmondása szerint a Sorry Not Sorry az utálkozónak szól, akiknek azt üzeni, hogy jól van és nem sajnálja, ha ők nem tartanak ott az életükkel, ahol szeretnének. Az új dalai kapcsán az énekesnő azt is mondta egy interjúban, hogy arról ír dalt, ami inspirálja és amikor az nyilvánosság elé kerül, akkor sebezhetővé válik és számítani lehet beszélőkre. Demi Lovato legutóbbi lemeze tavalyelőtt jelent meg Confident címmel.

Jön az új Tomb Rider

Ha minden igaz, és a dolgok a tervek szerint haladnak, hat hónap múlva, azaz jövő év márciusában jön az új Tomb Rider és tovább kísérhetjük Lara Croft lélegzetelállító kalandjait. A főszereplőt azonban ezúttal már nem a korosodó Angelina Jolie, hanem a valamivel fiatalabb Alicia Vikander svéd színésznő kelti életre. Úgy tudni, hogy a film már elkészült, megjelentek az első poszterek, első előzetesek is. A film stábjá és a rendező, Roar Uthaug felejthetetlen látványvilágot ígér. A filmet egyébként videojáték ihlette. Az első mozifilmet Simon West rendezésében, Lara Croft: Tomb Rider címmel, több mint másfél évtizede, 2001-ben mutatták be a fent említett Angelina Jolie főszereplésével. A történet 2003-ban egy folytatást is megért, akkor Jan de Bont rendezte a Lara Croft: Tomb Rider – Az élet bölcsője című filmet, de azóta nem készült újabb filmes Lara Croft-történet. Nem is csoda, hogy nagyok az elvárások az új verzió iránt.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol

e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Jelige: „Való világ”

Kedves Bizi!

Tavaly szeptemberben jött egy új fiú az osztályba. Én rögtön beleszerettem. Azóta is szerelmes vagyok belé. Egy szerelem első pillantásra. Idő kellett hozzá, míg el nem kezdett velem SMS üzenetezni. Mindenről kikérdeztem! Még azt is, hogy kibe szerelmes. Erre nagyon kíváncsi voltam, meg persze még jó néhány lány az osztályunkból. Egyik üzenetben azt írta, hogy az egyik barátnőmbé szerelmes. Rögtön tudtam, hogy kiről van szó. Ő is megkérdezte tőle, hogy kibe szerelmes, neki viszont azt írta, hogy belém. Nem tudtam, miért is van ez, és hogy én valójában hányadán is állok vele. Meg hogy kinek higgyek, neki, vagy a barátnőmnek. Az egyik órán az oszi odaültetett mellé. Előbb csak egy-két szót váltottunk, mire a tanév végéhez értünk, mindenről beszélgettünk, még órán is hülyéskedtünk! Amit sokszor nem kellett volna! Most már sokkal többet beszélgetek vele, néha többet, mint a legjobb barátnőmmel. A szünidő alatt nagyon hiányzott. Előbb ő utazott el, utána meg én mentem a szüleimmel nyaralni, de azért tartottuk a kapcsolatot az Interneten. Szerinted lesz-e kettőnkből valami?! Ez a szerelem kezdete? Kérlek, adjál tanácsot!

Válasz:

Azt hiszem, az lenne a legjobb, ha még egy ideig élveznétek egymás társaságát, a barátkozást, mert a barátkozás útján egészen jól haladtok. Idővel kiderülhet, hogy köztetek többről is szó lehet-e. Persze, óvatosan kell kezelned a dolgot. Vigyáznod kell, hogy ne menj fejjel a fájnak, ne süss, ne siess, és ne siess el semmit se. Nagyon is megértem a fiút, hogy még nem meri vállalni az érzéseit a többiek előtt. De az biztos, hogy vonzódik hozzád, különben nem érezné jól magát a társaságodban. Szerintem eléggé elcsépett és erőszakos dolog nekiszegezni valakinek a kérdést, mint egy puskát, hogy „Kibe vagy szerelmes?!”. Ha így vallatjuk a másik felet, biztos, hogy nem vallja be a valós érzéseit. Tudnod kell, hogy a barátság és a szeretet egy töről fakadnak. Az is biztos, hogy a jó kapcsolat kialakulásához fontos, hogy meglegyen a baráti érzés is, kellenek a közös témák, fontos, hogy megismerjétek egymást, hogy melyik zenét szereted, ki a kedvenc tanárod, kit utálsz, mit utálsz... Idővel az, amit megtudtok egymásról, vagy megerősíti a vonzalmat és kialakul a szerelem, vagy éppen megszünteti a vonzalmat, és nem érdeklitek többé egymást. Lehet, hogy ez lesz a legszebb diákszerelmek számodra, amire mindig emlékezni fogsz. Mi pedig csak a csipiszt foghatjuk, hogy ez sikerüljön!

Jelige: „FB”

Kedves Bizalmas sorok!

Rendszeresen olvasom a Jó Pajtás és a Bizalmast. Most én is tanácsot kérek a szerelmi problémámmal kapcsolatban. A szerelmi probléma meg így néz ki: 1. van egy fiú, akit nagyon szeretek. 2. lehet, hogy soha többé nem fogok vele találkozni. A nyáron egy szülinapon voltunk együtt. Amikor megláttam, mintha villám csapott volna belém! Ez az igazi „szerelem az első látásra”. Úgy látszik, hogy belé is bele csapott a villám! Úgy érzem, hogy ő is belém szeretett! Igaz, nem mondta a szemembe, hanem hallottam, amikor a barátjának bevallotta. Magyarországon él, és most volt először itt nálunk. Megszereztem a címét (a postait és az e-mail is), meg kikerestem a Facebook profilját is, de nem merek írni neki, és különben sem tudom, hogyan kezdjek hozzá? A fiú sportol, hokizik. Úgy érzem, hogy lenne miről beszélgetnünk! Mert egész idő alatt beszélgettünk, amikor együtt voltunk. Sokat nevtünk, meg is csókoltuk egymást. De most mi lesz tovább?! Kérlek, segíts! Mit tehetek?

Válasz:

Kedves „FB”!

Minden életkorban megtörténhet, nem is olyan ritkán, hogy nem jönnek össze dolgok, akárhogyan szeretnénk és igyekszünk ennek érdekében. A boldogság képlete igen bonyolult, számos tényező hat rá, és nagyon sokszor hiányzik egy-egy elem, ami miatt nem lesz meg a várt eredmény, a boldog szerelem. Te sok pozitív dolgot megéltél a fiúval kapcsolatban, és egy kicsit előnyben is vagy, mert megtörtént az ismerkedés. Jól éreztétek

magatokat egymás társaságában, felfedeztétek az egymás iránt a vonzalmat, és ennyi. Úgy látszik, címet nem cseréltek, és nem beszéltek a továbbbiakról. Bármitől függetlenül, te nyugodtan írhatod a fiúnak. Vedd fel vele a kapcsolatot. Már ez is egy lépés. Azt írod, hogy nem tudod, hogyan kezdjed el? Én is azt a tanácsot tudom adni, amit annak idején, amikor iskolás voltam, az édesapám adott nekem, amikor nem ment a fogalmazás írása és segítséget kértem tőle. Mindig azt mondta, hogy vedd elő a füzetet, vagy a lapot, a ceruzát és... kezdjed nagybetűvel és tegyél pontot a végére! Amit én még hozzátennék, hogy te ne azzal kezdjed, hogy mindjárt szerelmet vallasz neki. Írjál arról, hogy milyen szép estéd volt, milyen jól érezted magadat a társaságában. Írjál a mindennapjaidról, és persze arról is, hogy többet szeretnél tudni róla, jobban meg szeretnéd ismerni, ha másként nem megy, levélben. Írjál úgy, mintha beszélgetnétek. Ma már, hála a számítógépeknek és az internetnek, nem kell heteket várni, hogy a levél ide-oda utazzon. A többi meg a fiútól függ! Ha tényleg vonzódik hozzád, válaszolni fog. Ha nem? Hát istenem! Én azonban bizok abban, hogy lesz még alkalom arra is, hogy találkozzatok. És ha a levelezés is létrejön köztetek, ha ismeritek egymás gondolatát, életének történéseit, eseményeit, könnyű lesz újra felvenni az élő beszélgetés fonalát is. Legyél bátor és add föl a levelet a postán, vagy küld el az e-mailt, próbáld ki a chatelést. Légy bátor! Aki mer, az nyer!

Jelige: „Csoki”

Nem tudom, hogy történhetett meg velem, de 14 évesen nagyon is megingott a hitem még a barátnőkben is! Nem tudom, mit tegyek! Sose gondoltam, hogy egy barátnő ilyen tehet! Nemrégiben az egyik barátnőm a mobilomról szerelmes üzeneteket küldözgetett egy srácnak. Az rendszeresen válaszolt mindegyikre. Hiába mondtam neki, hogy ez nekem egyáltalán nem tetszik! Írjon a saját telefonjáról, de folytatta. Úgy látom, hogy most már a barátnőm is sejt, hogy nem volt helyes, amit csinált, mert azóta nem beszélek vele. Haragszok rá! Azt állítja, hogy így akart bennünket összehozni, mert szerinte mi ketten, összeillünk. Viszont a fiú nekem annyira nem is tetszik. Nem tudom, mit tegyek tovább?! Segíts!

Válasz:

Sajnos a saját bőrödon kellett megtapasztalnod azt, hogy hogyan lehet visszaélni egymás bizalmával, mobiltelefonjával, stb. Így kellett megtanulnod, hogy vannak dolgok, amelyeket nem ajánlatos másnak kölcsönadni. Ami igaz, az igaz!

A barátnőd rosszat tett. Igazad van, abban is, hogy haragszol rá. Jó, hogy már ő is rájött, hogy rosszat csinált. És bűnhődik is a megfontolatlan tette miatt. Az egészben esetben viszont az a jó, hogy a barátságokat egy új alapra helyezhetitek. Ha sikerült megbeszélgetek a dolgokat, és felállítottatok néhány viselkedési szabályt: pl. a barátnőm megkérdezése nélkül nem használom annak mobilját, akkor a jövőben tudjátok magatokat mihez tartani. Mondd meg neki, hogy most még haragszol rá, de szeretnél vele továbbra is barátkozni. Vedd számításba, hogy jót akart neked. Valószínűleg valami olyat látott, amit te esetleg még nem vettél észre magadnál. Most még egy szabályt megfogalmazhattok: hogy a másikkal való megbeszélés nélkül nem léptek a tettek mezejére, nem dolgoztok a másik háta mögött, akármennyire is jónak tűnik a dolog. Ha a fiú igazából tetszik és megfelel számodra, használd ki az alkalmat, ismerd meg közelebbről. Ha jól megértitek egymást, szuper! Ha nem, hát istenem! Mindenből tanulhatunk valamit, tapasztalatot vonhatunk le.

Ami boldoggá tesz

Közhely, de igaz: nem kell milliomosnak lenni vagy körbeutazni a világot ahhoz, hogy valaki boldognak érezze magát. Ne becsüld alá a mindennapok örömeit! Fontos, hogy legyenek körülötted olyan személyek, akikkel megoszthatod örömeidet, bánatodat. A nagy pillanatok úgy tudod igazán megélni, ha van kinek mesélni róluk.

Ápold tudatosan a baráti kapcsolatokat, ne hagyj, hogy a mindennapok egyhangúsága eltávolítson benneteket egymástól. Ne hidd, hogy a pihenést csak a tévé előtti tunyulás vagy a számítógépezés jelentheti. Keress magadnak olyan elfoglaltságot, amelyben kibontakozhat a benned szunnyadó tehetség. Mindegy, hogy rajzolsz, énekelsz, táncolsz, kézimunkázol vagy kertészkedsz, a lényeg, hogy az adott tevékenység feltöltsön és boldoggá tegyen. A sportolás során bizonyítottan olyan hormonok szabadulnak fel

a szervezetben, amelyek boldogságérzetet keltenek. A mozgásnak számtalan formája van: futás, kerékpározás, foci, görkorizás vagy csak egy nagy séta a kutyáddal. Nagyon sokat érnek a mindennapokban elért kis eredmények: egy jól megoldott iskolai feladat, jól sikerült felelés, anyu vagy apu által rád bízott munka eredményes elvégzése...

Néha veregesd meg a saját válladat, és ünnepeled meg sikeredet. Boldoggá tehet egy régen áhított ruhadarab vagy más holmi megszerzése is. Ha másokat lepsz meg apró ajándékokkal, duplán leszel boldog: amikor beszerzed az ajándékot, és amikor odaadod. Aki segít másokon, maga is vidámabb lesz. Nagyszerű érzés látni mások örömeit, háláját, ráadásul ez az önbecsülésünket is növeli. Csak rajtad múlik, milyen gyakran akarod megtapasztalni az önzetlen jó cselekedet boldogító erejét.

TESZT

Milyen barátnő vagy?

- Ha a barátnődnek van egy új felsője, és neked nem tetszik, mit csinálsz?
 - Egy az egyben a képébe mondom, hogy nagyon ronda.
 - Megdicsérem a felsőjét, annak ellenére, hogy nem tetszik.
 - Azt mondom neki, hogy szerintem nem volt jó választás.
- A barátnőddel diszkóba mentek, és ráhajt egy srác, aki neked már régóta tetszik. Mit teszel?
 - Odamegyek, és megmondom a barátnőmnek, hogy tetszik nekem a srác, és ne csinálja ezt.
 - Megsértődök, és egy hétig nem szólok a barátnőmhöz.
 - Inkább meghagyom neki a srácot.
- A barátnőd éppen most szakított a barátjával, és maga alatt van. Te utáltad azt a srácot, és örülsz neki, hogy szakítottak, de tudod, hogy a barátnőd szerette. Mit teszel?
 - Megmondom neki, hogy hiába van maga alatt, jól tették, hogy szakítottak.
 - Kerítek neki egy normális fiút.
 - Megvíasztalom, és azt mondom neki, hogy majd talál sokkal jobbat.
- A barátnőd meg akarja próbálni a cigit, amit te nem nagyon helyeselsz. Mit mondasz?
 - Megmondom neki, hogy ne merészelje megtenni.
 - Nem mondom rá semmit.
 - Azt mondom neki, hogy jól gondolja meg a dolgot, hátha belátja, hogy butaságot csinál.

Értékelés

Legtöbb az a válasz:

Elég temperamentumos vagy, és néha ez jó dolog, néha meg nem. Ha sokszor veszekedtek a barátnőddel, akkor gondolkodj el rajta, hogy nem benned van-e a hiba. Lehet, hogy lehetnél vele egy kicsit kedvesebb is.

Legtöbb a b válasz:

Nem vagy mindig őszinte a barátnőddel szemben. Van, amikor ezt jól teszed, például ha nagyon maga alatt van, de vigyázz, nehogy a végén oltári nagy hazugságokat kövess el!

Legtöbb a c válasz:

Jól megértitek egymást a barátnőddel, és remekül kiegészítitek egymást. Reméljük, ő is olyan őszinte veled, mint te vagy vele, ám ha mégis konfliktusaitok lennének, akkor azokat igyekezzetek hamar megoldani, mert remek páros vagytok!

Gyakran elpirulsz?

Sok felnőttet, de még több kamaszt kínoz az állandó elpirulás. Mi ennek az egyesek számára oly kellemetlen jelenségnek az oka, és hogyan lehet kivédeni? Arcunk rengeteg árnyalatban képes pompázni, többet árulva el így jelenlegi hangulatunkról, mint ahogy mi azt szeretnénk. Egyeseknek csak egy aprócska rózsaszín pír jelenik meg az arcán, amitől csak még bájosabb a megjelenésük, mások pofija égővörös színben pompázik minden – még kevésbé – kellemetlen szituációban is.

Miért pirulunk el?

Az elpirulásért nem más okolható, mint az arc érhálózata. Izgalom vagy erőfelfejtés hatására az agy olyan hormonokat kezd el termelni, melyek eredményeképpen a bőrben futó erek kitágulnak, a vérkeringés pedig felélénkül. Ez az egész jelenség amiatt van, hogy a test szabályozni tudja a hőmérsékletét. A számodra kínos és kellemetlen helyzetben a testedben keletkező feszültség így mutatkozik meg. A szervezeted ekkor nem menekülésre vagy

harcra készül, hanem az agyad vérellátásnak növelésével a kiutat próbálja keresni a kínos szituációból.

Miért rossz?

Az elpirulás édes lehet, de csak az adott szituációban. Ha éppen a suliban számon kérnek valamit, akkor azzal, hogy arcod vérvörössé vált, tulajdonképpen teljes mértékben kiül rád a bizonytalanság érzete. A kellemetlen szituáció miatt pedig sokszor olyan helyzetben is úgy tűnik, hogy érintett vagy a dologban, amikor semmi közöd nincs hozzá.

Mit tehetsz?

– Először is kerüld el az ördögi kört: ne aggodj amiatt, hogy el fogsz pirulni, mert ezzel csak egyre jobban koncentrálsz a dologra, ami miatt hamarosan garantáltan elpirulsz. – Ne kezeld úgy az elpirulást, mint egy katasztrófát! Most már tudod, hogy ez egy természetes reakció, ami mindenkiben végbemegy, csak egyesek már megtanulták kezelni. – Legfontosabb dolog az egöd karbantartása. Ha kellő önbiza-

lommal rendelkezel, nem mondhat neked senki olyat, nem hozhat senki olyan helyzetbe, hogy zavarba jöjj. – Mielőtt „színpadra” kerülsz, szemrevételezd magad: Jól nézel ki? Rendben van a megjelenésed? Ez már plusz önbizalmat adhat a későbbiekben. – Legyél felkészült! Bár ez is az önbizalomra vezethető vissza, jó ha tudod: ha készen állsz az adott helyzetre (mondjuk megtanulod a tananyagot), akkor sokkal nehezebben fognak zavarba hozni, tehát nem is fogsz elpirulni.

Kicsit unod már a szobád? Szeretnéd néhány aprósággal feldobni? Lássuk, melyek azok a hasznos kiegészítők, melyekkel biztos sikered lehet!

Faliújság

Ez a kis apróság nemcsak azért hasznos, mert az összes fontos dolog fel tudod tüntetni rajta. Kedvenc fotóidnak, kedves emlékeidnek, órarendednek, naptárodnak is helyet szoríthatsz rajta. Ráadásul kedved szernit változtathatod, a szobád aktuális hangulatához igazíthatod az összeállítást.

Díspárnák

A színben egymással, és a szobáddal harmonizáló díspárnák

Tedd kellemessé a szobád

segítségével egyszerűen nem foghatsz mellé. Pihenésre csábítanak, és összhangot teremtenek az ágyadon főleg akkor, ha arra is ügyelsz, hogy az ágytakaróhoz is passzoljanak.

Irattartók

Mindenkinek vannak papírai, újságjai, melyeket irattartó nélkül nem tud megfelelően elhelyezni. Ahelyett azonban, hogy beszereznél néhány mappát, és elrejténéd őket a fiókod mélyére, tedd őket jól látható helyre! Így mindig kéznél lesz, amire éppen szükséged van, ráadásul az irattartók nagyon jól mutatnak egymás mellett. Itt is ügyelj a színek kombinációjára!

Tárolódoboz

Sok az apró kütyüd, amiktől nem akarsz megválni, de szeret-

néd őket praktikusán és mutatósan elhelyezni? Akkor a tárolódobozokat neked találták ki. Szerezz be olyat, amely átlátszó, de színes a teteje! Így nemcsak azt fogod látni, hogy mit raktál bele, hanem a színe még a szobádhoz is passzintani tudod.

Poszterek helyett képek

A poszterek korszaka már lejárt, ideje, hogy te is képekkel dobd fel a szobád. Persze nem kell megválnod kedvenceidtól, de a falra ragasztós módszer helyett inkább foglald egy szép keretbe rajongásod tárgyát, és úgy tedd ki a falra!

Szélcseggő

Számtalan formában beszerezheted, a klasszikus bambusztól, a porcelán változaton át egészen a színes delfinekig. Magad is készíthetsz, ha elég kreatív vagy. Díznek sem utolsó, de amikor a huzat meglebbenti, igazán kellemes hangja van.

Ne feledd!

Nem kell telepakolnod a szobád minden aprósággal, ami éppen megtetszik. Ez a zsúfoltság érzetét kelti, ráadásul nagyon nehéz rendet tartani olyan helyen, ahol minden négyzetcentiméteren egy kütyü várja azt, hogy leporold. A kevesebb bizony több, különösen akkor, ha arra is ügyelsz, hogy kiegészítőid egymással harmonizáljanak. Ha erre a két dologra odafigyelsz, olyan szobát varázsolhatsz magadnak, melyre mindenki irigy lehet.

A flört

Ha valaki flörtöl, tudjuk, hogy kacérkodik, gyakran szemezget a másik nem képviselőivel minden komolyabb szándék nélkül. A 18. század derekáig azonban a „flirt” (flört) szót csak eredeti jelentésében alkalmazták, azaz meglepgetni, meglóbalni valamit. Ekkortájt történt azonban, hogy egy előkelő londoni fiatal özvegy egy bálon azt a merészséget engedte meg magának, hogy egy időben két ifjú is udvaroljon neki. A hölgy olyan ügyesen lengette az arca előtt a legyezőjét, hogy az egyik férfi sem tudta, mikor szól éppen neki a bájós mosoly. Egy másik hölgynek feltűnt ez a művelet és egy érdeklődő lord kérdésére, mit csinál az említett özvegy, így felelt: Flörtöl – azaz lengeti a legyezőt. De mivel a hölgy a szót meglehetősen gúnyosan ejtette ki, csakhamar egész Londonban flörtölésnek kezdték nevezni a kacérkodást.

Szinonimák

A flörtölt mondhatjuk így is: kacérkodik, udvarol, kokettál, csapja a szelet, kelletti magát, tetszeleg, elcsavarja a fejét, elcsábit, elbolondít.

Tudod folytatni a sort?

BARKÁCSOLJUNK!

Ékszer színes ceruzából

Van egy pár színes ceruzád, ami olyan kicsi, hogy már nem tudsz vele rendesen rajzolni/színezni? Nehogy kidobd! Hasznosítsd őket újra: készíts a ceruza maradékaiból ilyen csodás, kreatív és egyedi ékszereket, mint az a képen látható! Kreatív ötlet, nem? Ezek a remek, színes ceruzákból készült ékszerek egy fúróval és egy fűrésszel pillanatok alatt elkészíthetőek, és szép ajándékok lehetnek bárkinek bármilyen alkalomra! Rendezheted a színes ceruzákból készült gyöngyöket színek vagy minták szerint, egészen biztosan csodásan mutatnak majd!

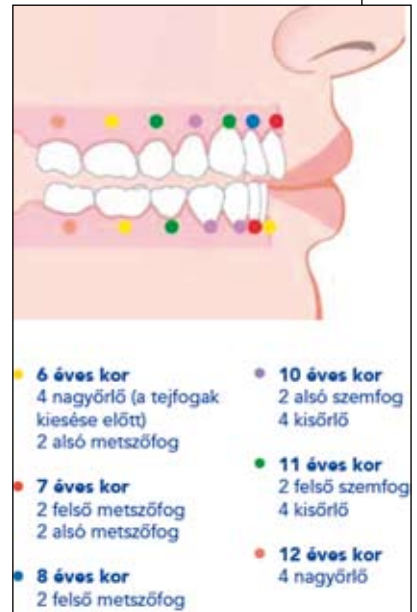

Tudod-e?

Miért hullanak ki a tejfogak?

Az első fogak csecsemőkorban nőnek ki, amikor a baba még szopik. Ezért nevezik őket tejfogak. A tejfogak aprók, fehérek, és nem tudnak tovább nőni. Miközben a gyerekek növekszik, vele nő a feje, álla, szája. A tejfogak azonban kicsik maradnak, és messzebb kerülnek egymástól. Hatéves korban elkezdnek sorban kilazulni és kihullani, hogy helyet adjanak a nagyobb fogaknak.

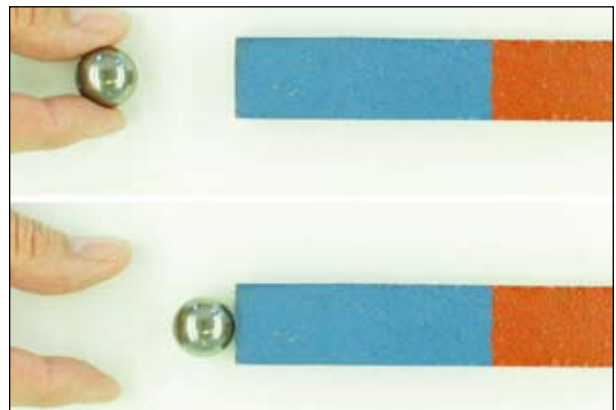
Ábránk szemléletesen mutatja, mikor nőnek ki a tejfogak helyett állandó fogaink

Mi volt előbb: a tudomány vagy a technika?

A tudomány csak az írás feltalálását követő időben alakulhatott ki, mert írás nélkül pontos, lerögzített tapasztalatok nem gyűlthettek össze, és így nem kerülhetett sor ezek általánosítására sem. Termelés azonban már addig is volt, sőt olyan találmányok is születtek, mint a kerék, a csónak. Tehát technika előbb volt, mint tudomány. Persze a tudomány kialakulása visszahatott – mégpedig rendkívül termékenyítő módon – a technika fejlődésére. A technika fejlődése egyre gyorsabb lett, és hatóereje is szédületesen megnőtt a tudomány befolyása alatt.

Mi a mágnesség?

A mágnesség egyes anyagoknak az a tulajdonsága, hogy vas- és acéltárgyakat magukhoz vonzanak. Mesterségesen a mágneset vasból vagy acélból állítják elő. A mágneses hatás a legerősebb a mágnes sarkain, a mágnes középső keresztmetszete pedig semleges. A közepén eltört mágnes mindkét darabja ismét kétsarkú mágnes lesz. A középpontjában szabadon alátámasztott mágnes úgy helyezkedik el, hogy egyik sarka észak, a másik dél felé mutat. Az egynemű sarkok taszítják, a különeműek vonzzák egymást. A mágnes idővel gyengül. Ezt a gyengülést elkerülhetjük, ha a mágnes sarkait vasdarabbal kötjük össze.

REJTVÉNY

Berakós rejtvény

		✿		✿					
									✿
		✿			✿			✿	
✿			✿	✿			✿		
	✿				✿		✿		
	GY	SZ		LL					
✿				✿		✿		✿	✿

- Hogy megy a kedves fiának?
- Hát egyszer fenn, egyszer lenn.
- És mi a foglalkozása?
- ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AL, AY, ÁÁ, DE, GL, IM, TI, UL.

Hárombetűsek: ELV, ÉLC, GYÉR, ILÓ, ITE.

Négybetűsek: ÁBEL, ÁRNY, NETT, ORÁN, RÁCS, SULI, TÁRS.

Ötbetűsek: GYONO, KLIMA, LÁSZLO, NÉZEL, RÁADÁ, VOLVO.

Hatbetűs: TÉBOLY.

Tizenegy betűsek: OROSZORSZÁG, SKANDINÁVIA.

Betűrejtvények

1

H		AT
SZ		

2

SZ		T
Ü		

3

CS	
N	

4

K		M	BOL
A			

Skandináv rejtvény (25.)

Rejtvényünkben egy francia szállóigét találsz.

	HÍRES IKREK	MEZŐ-GAZDASÁGI FALIÓRA RÉSZE	ZAVAR	ÖSSZE-JÖVETEL	MEGROVÓ ILYEN FÜRDŐ IS VAN	RÉGI ÜRMÉRTÉK	NORVÉGIA	◆
	NÉVELŐ		...MALL			EZ		
						GY		
	KERESZT-FELIRAT SVED-ORSZÁG		VÉGTELEN NÓTA UGYAN!			ÖDON	NORD SÁRI EGYNEMŰI	
					GY		TETŐ-KÉSZÍTŐ ÁSO KÖZEPE	CS
„ES”	IGÉ-KÖTŐ ÉNEKES-MADÁR	ESZ	BÁLNA RÉSZE	EME FORDÍTVA ÁLCA	ÍRÁSJEL	FŐZÜNK VELE		
HÍVATJA		TEMPUS						
			P. B. A.	EURÓPAI NEMZET ZAB BETŰI		FÉL ÖT ALKATA PÁROSAI	JÁROM	DEHOGY!
GULÁCSY IRÉN	A LEHETŐ-SÉGEKBŐL ... ENNYIT	ELME	51	POCSKOLNI RÁGÓ KÖZEPE				SZ
								Y. N.
				HELÉNKE			ÜGY BETŰI	
				KÉN			50	
◆		GY						

Megfejtések: Berakós rejtvény: - LIFTKEZELŐ EGY SZÁLLÓDÁBAN. Betűrejtvények: 1. HALÁSZAT, 2. SZÜRET, 3. CSALÁN, 4. KARAMBOL. Skandináv rejtvény: AZ IGAZ ÜGYNEK NINCS RÁ SZÜKSÉGE, HOGY IGAZSÁGTALANSÁG ÁRÁN GYÖZZÖN.

EGY KIS KÉMIA

Szereted a csokoládét?

Ne félj fogyasztásától, de ne vidd túlzásba

„Istenek eledele” vagy bűnös szenvedély a csokoládé? Rettenő finom, mégis káros? Csínján kell vele bánni? Megpróbáljuk összefoglalni mindazt, amit nem árt tudni róla.

Képzeljétek, már a maják és az aztékok, majd később Európában számos tehetős ember, többek között Sir Hans Sloane angol orvos is, jótékony hatása miatt „isteni eledelként”, gyógyszerként fogyasztotta a 17. században! Az igazán jó minőségű csokoládé, összetevőinek köszönhetően valóban hatékony segítséget nyújt különböző betegségek megelőzésében, csillapításában és még talán a megszüntetésében is. Hogy miért érdemes egészségünk szempontjából fogyasztani a csokoládét? Vegyük szépen sorra!

A csontok egészségéhez is hozzájárulhat a finomság, bár tény, hogy nem a leghatékonyabb kalciumpótló, de az is biztos, hogy egy jó minőségű tábla tejszokoládé kétszer annyi kalciumot tartalmaz, mint egy pohár tej!

Bőrpoló szépítőszer! Az étcsokoládé flavonoidokban dús, ezért segítségével javul a bőr véráramlása és vízellátása, így szebb, puhább, bárnyosabb, ugyanakkor rugalmasabb lesz. A fekete, vagyis az igazi étcsokoládé nagyon jó hatással van a szervezetre, mivel magas az antioxidáns tartalma. Ez azt jelenti, hogy elősegíti a sejtek regenerálódását, és megköti a szabad gyököket a szervezetben.

Persze mindez nem azt jelenti, hogy számolatlanul tömhetjük magunkban a mélybarna finomságot, de egy-két kocka (10g/nap) fekete csokoládé még talán nem tesz tönkre mindent, egyrészt mivel magas a vas és a foszfor, kalcium

Így néz ki a kakaófa

és kálium, valamint A-, B-, C- és E-vitamin tartalma. A boldogság forrásának is nevezik, mert a benne található theobrominnak köszönhetően érezhetően javul a hangulatunk, boldognak érezhetjük magunkat. Jótékony hatással van az agyműködésre, az étcsokoládé frissen tart!

még egyet, hiszen ez a picurka kocka nem lehet olyan nagy baj! Majd túl a tábla felén már miért hagyjuk ott, hova tegyük így kibontva, szegény, csak hánykódná a fiókban, egy tábla csoki csupán 100 gramm, mi az a többi étel mellett, amit megeszünk... Ilyen és hasonló érzésekkel, kifogásokkal bele sem gondolunk, hogy 500-600 kalóriával már egy korrekt kétfogásos ebédet is elfogyaszthatunk! Tudni kell, hogy a csokoládé kalóriatartalmát nem a magas kakaótartalom adja, hanem a hozzáadott anyagok, mint a cukor, a tej, az egyéb ízfokozók! Az igazság az, hogy meg kell tanulni a csokoládét „egészségesen” fogyasztani, ami nem más, mint a megfelelő minőség és mennyiség megválasztása! Fogadjuk el, hogy a csokoládéra is igaz a mondás, „kis mértékben gyógyszer, nagy mennyiségben mérreg”. Élünk tudatosan és válasszunk megfelelőt, tartuk be az utasítást a mennyiség vonatkozásában, vagy keressük meg, hogy a csokoládé által bevitt plusz kalóriát hogyan tudjuk kompenzálni, például mozgással!

Ha megtörik a kakaóhévelyt, apró magvak találhatók benne...

...ezeket porhanyósítják kakaóvá

Helytelen lenne nem rámutatni a csokoládé ártalmaira is.

Most érkezünk el a kellemetlenségekhez. A csokit gyakran teszik felelőssé a pattanások kialakulásáért, a koleszterinszint emelkedéséért, az elhízás kialakulásáért. Egy átlagos 100g-os tejszokoládé tábla 500–550 kalóriát tartalmaz, amely bizony egy normál súlyú nő napi kalóriaszükségletének több mint egynegyedét teszi ki! A fotelben ülve elmajszolunk egy kockát, majd

Van, aki forrón szereti

A forró csokoládé alapanyaga mindig jó minőségű, általában magas kakaótartalmú étcsokoládé. Magasabb zsírtartalmú tejjel és tejszínnel készítve természetesen töményebb lesz, mint alacsony zsírtartalmúval. Mindig a felmelegített tejhez add az apróra tört csokit, és ne forrald fel, csak melegítsd! A végén turmixolhatod is, akkor **habosabb, krémesebb** lesz. Az alapital sokféleképpen ízesíthető: fahéjas-szerecsendió, vaníliás, chilis, gyömbéres változat is készíthető.

Forró, édes, tejszínes

Hogyan készül a csoki?

A húsos hévelyben lévő kis sárga magokat kiszedik, a nyers kakaót először fermentálják (speciális erjesztés, füllesztés), majd 140-150 fokon pörkölik, az így megbarnult, törékennyé vált héjat leszedik, s a kakaót folyékony masszává őrlik, amit a benne lévő zsír tesz lehetővé. A masszát kiszajtolják. A kakaóvaj a kiváló zsíryanag, a kakaóporban nincs zsír. **A csokoládé kakaópor és kakaóvaj keveréke.** Ha a masszához kevés cukrot és újabb kakaóvaját kevernek, abból étcsokoládé lesz. Tejszokoládé gyártásakor sűrített tejet adnak a masszához.

Golf

Miért olyan jók a skótok a golfban?
Mert rájöttek, hogy minél kevesebbszer ütnek a labdába, annál később kell újat venni.

Ámulat

Az újdonsült autótulajdonos mérgesen ront be a kocsni előző gazdájához:
- Amikor a kocsira alkudoztunk, ön azt mondta, egyik ámulatból a másikba fogok esni! És most tessék, be sem indul a járgány!
- Na látja, ez az első!

Várvédők

- Mit csinálnak a várvédők, ha unatkoznak?
- Elfoglalják magukat.

Hadseregben

Sorakozónál az őrmester:
- Közlegény, maga nem jelent meg az álcázási gyakorlaton! Mire a közlegény peckesen:
- Honnan tudja?

Baleset

Begipszelt lábú férfi horgász a folyóparton. Arra megy egy másik horgász, és megkérdezi:
- Harapnak a halak?
- Nem, csak elestem.

Fél lábon

- Mit csinál a gölya, amikor fél lábon áll?
- Gondolkozik a következő lépésen.

Urak

Zajos, botrányosan viselkedő társaság szórakozik az étteremben. Egyszer csak az egyikük odakiált a pincérnek:
- Hé, pincér, hol van itt a mosdó?
- Menjen csak előre, aztán forduljon jobbra, ott talál egy ajtót, arra ki van írva, hogy „urak”. De ne törődjön vele, lépjen csak be nyugodtan.

A nagy horgász

Az amatőr horgászt megkérdezik, fogott-e már életében valamit.
- Még nem – feleli –, de ennek a tónak az összes halát úgy megszelídíttem, hogy mind a horgomról eszik.

Állatbarátok

- Doktor úr, csináljon valamit a feleségemmel! – könyörög a férj a pszichiáternek.
- Nem bírom tovább. Harminc macskát tart a lakásban. El tudja képzelni, micsoda bűz ez bezárt ablakok mellett?
- Hát miért nem nyit ablakot? – kérdi a pszichiáter.
- Hogyisne! Hogy mind a kétszáz galambom elrepüljön?!

Támadás

Pacsmag hazafelé ballag a sötétben, amikor rátámad egy bandita:
- Pénzt vagy életet!
Mire Pacsmag:
- Ezresből tud visszaadni?

Egyetért

A kissrác viszi haza a bizonyítványt, amelyben sorjáznak a rossz jegyek. Az apja nézegeti, aztán dühösen kifakad:
- A fenébe, fiam. Ezért bizony nagy verés járna!
- Teljesen egyetérték veled, Papi. Akarod tudni, hol lakik a tanár?

Csupa meglepetés

A rendőr ajándékba kap egy kindertojást. Másnap kérdi tőle a társa:
- Na, milyen volt?
- Hát, finom, de a sárgájától majdnem megfulladtam...

Feledékenység

Ferike kérdezi az apukájától:
- Apa, tudod melyik vonat késik a legtöbbit?
- Nem én, kisfiam.
- Amit tavaly ígértél.

A szomszéd

- Hogy betörték önhöz, az már világos, de mivel tudja bizonyítani, hogy a szomszédja volt?
- Azzal, hogy semmi sem tűnt el a lakásomból, csak a trombitám.

Zsebtolvaj

- Apu, ki volt az a bácsi, akit a villamoson megöltél?
- Nem tudom, fiam, de mindjárt megnéztem a tárcáját, biztosan van benne igazolvány.

Összhang

- Ne erőlködjünk tovább, emberek! Ezt a nehézségszekrényt nem tudjuk fölvenni a negyedik emeletre.
- Nahát! Hát nem a pincébe visszük?

Roncs

- Uram, a maga kocsiját nem lehet autónak nevezni – mondja a rendőr az autósoknak.
- Egyetérték! Ezért nem is hordok magammal jogosítványt.

Felismerhető

- Honnan lehet felismerni egy internetkalozt?
- Webhely van az arcán.

Magyarázat

- A négyéves kisfiuk azt mondta rám, hogy ronda boszorkány. Maguk tanítják ilyenekre a gyereket?
- Mi aztán nem!
- Talán az óvodában ragadt rá?
- Ott biztosan nem.
- Akkor mivel magyarázzák ezt?
- Arról lehet szó, hogy ebben a korban már kialakul a gyerekekben az önálló értékítélet.

Edzés

- Jean, mi ez a nagy dobogás?
- Semmi különös, uram, csak a futórozsák edzést tartanak.

Nem lógós

A tanár panaszkodik Pistike szüleinek:
- A maguk gyereke a legrosszabb az egész osztályban. Egyszerűen nem bírok vele. Ráadásul még nem hiányzott egy napot sem!

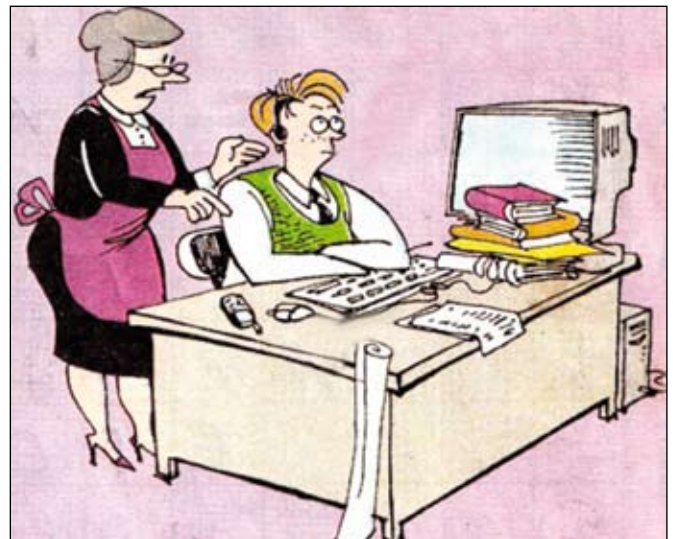
Vizsga

- Hányasra vizsgáztál?
- Kettesre.
- Miből?
- Kegyelemből.

Mit csinál Hosszú Katinka amíg a többiek célba érnek?

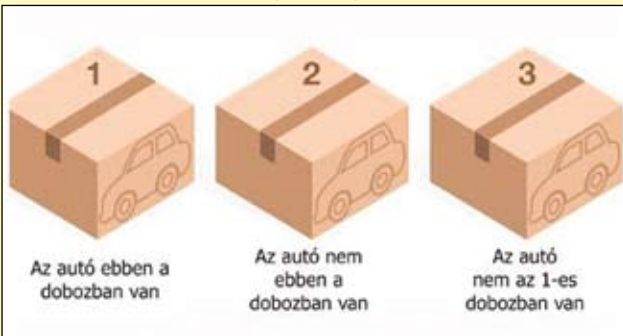
Megszáritja a haját ☺

Fiacskám, nyakadon a vizsga, és te állandóan a számítógép előtt ülsz. Mikor akarsz tanulni?

Melyik dobozban van a kisautó?

Van három doboz. Mindhárom dobozon van egy állítás. Az állítások között azonban csak egyetlen igaz állítás van. Melyik a helyes?

(A válasz - Az autó a 2-es dobozban van. Emlékeztetek még az utastársra? Csak egy helyes állítás olvasható a dobozokon. Ha az 1-esben lenne, akkor az 1-es és a 2-es dobozra írt állítás lenne igaz (ez már kettő!), ha pedig a harmadban, akkor a 2-es és a 3-as dobozra írt állítás lenne helyes (ez is több, mint egy). Az autó a 2-es dobozban van, így az 1-es és a 2-es dobozra írt állítások hamisak, a 3-as dobozban olvasható felirat az egyetlen igaz állítás.)

Nahát! Ezt biztos nem tudod?!

Miért van az, hogy a tükör a jobbot a ballal megfordítja, de a fentet a lenttel nem?

(Megoldás: A síktükör tulajdonképpen nem fordítja meg a jobbot a ballal, ahogy a fentet sem a lenttel. Csupán a mi látásunk és ismeretünk értékeli így a tükör műveletét. A tükör csupán annyit tesz, hogy az előtt a hátuliall felcseréli. Mivel a jobb kéz tükörképe hasonlít a bal kézhez, amely a test bal oldalán van, mi röviden úgy fogalmazzunk, hogy a tükör a jobb kézről balra cseréli, azaz megfordítja a jobbot a ballal, holott ezek egyáltalán nem cserélnék helyet. Tehát nemcsak csupán mi értékeljük úgy.)

Ki a bűnös?

Egy szigeten hazugok, füllentők és igazmondók laknak. A hazugok mindig hazudnak, az igazmondók mindig igazat mondanak, a füllentők néha igazat mondanak, néha hazudnak. A sziget három lakója bíróság előtt áll. A bűntényt egyikük követte el. A bűnös igazmondó volt, mégpedig az egyetlen igazmondó hármuk közül. A következőket állították: A: Ártatlan vagyok. B: Ez igaz. C: B nem füllentő. Melyikük a bűnös? A másik két személy a lakosság melyik csoportjához tartozik?

(Megfejtés: B a bűnös. A és C füllentő.)

Unalom ellen

Van néhány tippem, ha unatkozol, ha barátok jönnek és valami új játékkal szeretnétek múltatni az időt.

Íme néhány fejtörő a magyar nyelv szókincséből. (Efféle játékokat Karinthy Frigyes és író társai is szívesen játszottak.) Ezekhez a játékokhoz nincs szükség drága eszközökre, bárhol játszhatók. A játékoknak csak egy-egy ceruzára és papírlapra van szükségük.

1. Mi fér egy verébbe? (azaz: egy szóból hány szó?)

Feladat: pl. a veréb szó betűiből ki tud több új szót alkotni, részben vagy teljesen felhasználva őket. Egy betű egy szóban csak egyszer szerepelhet (kivéve, ha az alapszóban is többször van meg)

Mi legyen az alapszó? Lehet bármilyen ötbetűs szó (akár több betűből is állhat) újságból, könyvből, emlékezetből. Ráböksz egy szóra, és már kezdődhet is a játék.

2. Igésített testrészek

A játék megtalálható Karinthy Nyelvelés című kötetében. Olyan igéket kell keresni, amelyek valamilyen testrész nevéből származnak. Vigyázz, igéket gyűjts, tehát MIT CSINÁL? a kérdésük!

Ha a test kívülről látható részei „elfogynának” a játék folyamán, gondolkodj azon, milyen szervek találhatók a test belsejében.

Íme néhány példa: Szem-szemel, szemez... nyak-nyakal...

3. Ókori lelet:

Arany János is sokszor játszott szójátékot. Latinnak tűnő szöveget olvashatsz az ő gyűjteményében:

Tona ludatus, vis saus megatus.

Olvasd ki hangosan és többször. Mi ez a tona ludatus?

TÓN A LÚD ÁTÚSZ, VISSZAÚSZ, MEG ÁTÚSZ

4. Játék -ka -ke végű szavakkal

A kérdésekre csak olyan szavakkal válaszolhatsz, amelyek -ka vagy -ke végződést kapnak. Pl. Melyik betűből lesz varangy? béka

- Melyik az a szó, amelyik végén -ka áll, és vízimadár költőhelye?
- Melyik az a vízinövény, amiből egyenes szárnyú rovar lesz?
- Melyik az a retesz, amelyikből börtönhelyiség lesz?
- Melyik testrészből lesz vasúti helyiség?
- Melyik építményből lesz sok vadállat?
- Melyik személyes névmásból lesz sporteszköz?

Megoldás: kaka, sáska, zárka, fülke, falca, teke

Melyik lépcsőfokon tartasz ma?

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Az új tanév 2. számában, azaz a 23. számban a macskafélék valamely képviselőjének kicsinyeit láthatjátok. Cukik! – írta valaki, sokan mások pedig meg is fejtették, hogy ez a bizonyos macskaféle nem más, mint a hópárduc. Kicsiny korában igazán aranyos, de veszélyes állat, hisz ragadozó. Vidékünkön szerencsére nemigen találkozni vele, ugyanis Közép-Ázsia hegyvidékén honos. A hópárduc egyébként a legmagasabban élő macskaféle. Nyáron felhúzódik a 3500–6000 méter körüli fennsíkokra és sziklás magashegyekre, télre 2000 méter környékére költözik le. Képzeljétek: vadászterülete 10–40 km².

A helyes megfejtést beküldők közül a szerencse a **csantavéri Tót Bagi Kincsőre, a Hunyadi János iskola hatodikosára** mosolygott. Könyvjutalmát a jövő hónap elején postázzuk.

És íme újabb feladványunk. A fotón látható műszerfal természetesen egy autó műszerfala. A fiukat bizonyosan jobban megragadja a látvány, mint a lányok többségét, ám ettől még biztosan akad közöttetek olyan, aki felismeri, mely autógyártóról van szó, hisz logója a képen látható. A megfejtők között ezúttal is egy ajándékkönyvet sorolunk ki. Várjuk megfejtéseket, küldjétek el mielőbb a címünkre, legkésőbb 2017. október 4-éig! **Levélcímünk változatlan: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs** Kérjük, a nevek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is. Köszönjük!

Te aranyok Aranya!

Arany János-szavalóverseny felsősöknek

Arany János születésének 200. évfordulója jegyében szavalóversenyt szervez a magyarországi Országos Széchényi Könyvtár, valamint a Magyar-tanárak Egyesülete és a Magyar Olvasástársaság. Várják határon túli felsősök és középiskolások jelentkezését is. A verseny fővédnöke **Kányádi Sándor** költő. Az országos döntő zsűrijének elnöke **Molnár Piroska** színművész, a nemzet művésze.

Október 2-áig minden magyarországi és határon túli iskola egy-egy diákot nevezhet KÉT KORCSOPORTBAN (felső tagozat és középiskola) a területi döntőbe. A diákok nevezését az iskoláknak kell elküldeniük a területi döntők helyszínére.

A területi döntőket október 14-e és november 17-e között tartják Budapesten, Győrött, Miskolcon, Nyíregyházán, Pécsen, Szegeden és Székesfehérváron. A területi döntőkből 3-3 diák kerülhet az országos döntőbe, melyet november 25-én egy egész napos tematikus rendezvény részeként, az ARANY JÁNOS CSALÁDI NAP keretében tartanak az Országos Széchényi

Könyvtár dísztermében, a budai Várban.

A versenyre minden versenyzőnek két, fejből mondott Arany-művel, ill. részlettel kell készülnie, a kötelező versek listája a <http://www.oszk.hu/arany-janos-szavaloverseny/kotelezok-felo-tagozat> címen található. Szabadon választott mű lehet Arany János bármely műve, ill. annak részlete (lírai művek, balladák, epikus művek, illetve azok részletei).

A versenyről részletesen az alábbi linken találhatóak adatok: <http://www.oszk.hu/arany-janos-szavaloverseny>

Várjuk illusztrációitokat!

Máris befutottak az első illusztrációk Lackfi János Fiúk dala és Lányok dala című költeményeihez. Munkáitokat továbbra is várjuk. A két költeményt 22. számunkban találjátok meg.

Kíváncsiak vagyunk, milyen gondolatokat ébresztenek bennetek a verssorok. Rajzoljátok le bármilyen technikában, és küldjétek be címünkre (e-mail-ben, vagy postai címünkre, de bárhogy is, tüntessétek fel: **VERSILLUSZTRÁLÓ PÁLYAZAT**) **legkésőbb október 10-éig**. A sikerebb munkák megjelenhetnek lapunkban, a legsikerültebb rajz alkotóját pedig egy 4 GB-os memóriakártyával jutalmazzuk. A memóriakártya szerkesztőségünk egykori kitudósítójának, az Ausztráliában élő Farkas Józsefnek az ajándéka.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

70 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna**
- Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda**
- Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
- Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs